בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

ספֶר

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

בְּרִיוְון פוּן חִיזוּק, אֱמוּנָה אוּן
פְּרַאקְטִישֶׁע עֵצוֹת פַּאר'ן לֶעבְּן,
גֶעשְׁרִיבְּן דוּרְךְ רֹאשׁ יְשִׁיבַת תִּפְאֶרֶת
הַתּוֹרָה בְּרֶסְלֶב

אִידִישׁ

בַּמִּדְבָּר

תש"פ

היכל הקודש

צו באקומען וועכענטליך די עצתו
אמונה רופט: 718-387-2691

צו באקומען די און אנדערע ספרים און קונטריסים:

היכל הקודש קרית ברסלב ליבערטי
Heichal Hakodesh Kiryas Breslev
181 Huschke Road
Liberty NY 12747

היכל הקודש וויליאמסבורג
Heichal Hakodesh Williamsburg
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
1-718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
1-845-467-5299

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Premishlan Way
Monroe NY 10950
1-845-243-0563

היכל הקודש בארא פארק
Heichal Hakodesh Boro Park
1011 41st Street
Brooklyn NY 11219
1-718-384-1652

היכל הקודש מאנסי
Heichal Hakodesh Monsey
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
1-347-733-7551

Visit Our Web Site:
www.**BreslevCenter**.com

צו הערן די הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א רופט:

קול ברסלב
212-444-9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב
212-444-9169

חיזוק יומי
צו באקומען די חיזוק יומי

אימעיל
chizikyomi@gmail.com

טעלעפאון מעסידזשינג
347-630-2876

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

וִוי אַזוֹי קֶען אִיךְ מַאכְן אַז מַיין טָאכְטֶער זָאל זַיין צוּפְרִידְן מִיט אַ פָּשׁוּט'עֶ חֲתוּנָה?...א

וִוי אַזוֹי קֶען מֶען גֶעבְּן פַאר מֶענְטְשְׁן דִי גוּטֶע עֵצוֹת אוֹיף שָׁלוֹם בַּיִת? .... ב

וִוי אַזוֹי קֶען אִיךְ זִיךְ דְרֵייעֶן אִין בְּרֶסְלֶב, אָן וֶוערְן אַרַיינְגֶעשְׁלֶעפְּט אִין מַחֲלוֹקֶת? ....ג

וואוּ שְׁטֵייט דִי הַארְבְּקֵייט פוּן דִי עֲבֵירָה פוּן פְּגַם הַבְּרִית? ....ט

פַארְוָואס רֶעדְט אִיר קֶעגְן דִי עֶרְלִיכֶע בָּתֵּי חִינוּךְ? ....י

וִוי אַזוֹי זָאל אִיךְ גֶעבְּן דִי צְדָקָה פַאר מַיין טַאטֶע?..................יד

מֶעג מֶען הַאלְטְן בַּעֲלֵי חַיִּים אִין שְׁטוּבּ? .... טז

זָאל אִיךְ צוּרִיק גֵיין וואוֹינֶען קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל?.......................יז

וִוי אַזוֹי גֶעבְּט מֶען זִיךְ אַן עֵצָה מִיט אַ פַאר'חָלוֹמְ'ט קִינְד?......יט

וִוי אַזוֹי בַּאהֶערְשְׁט מֶען זִיךְ, נִישְׁט צוּ וֶוערְן אִין כַּעַס? ....כא

אִישׁ אֱמוּנוֹת

שִׂמְחָה נֶעמְט אַוֶועק אַלֶע צָרוֹת אוּן יְסוּרִים...........................א

אַז מֶען גְלֵייבְּט אִינֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן מֶען פַארְלָאזְט זִיךְ אוֹיף אִים קוּמְט גְרוֹיס שֶׁפַע... ב

דַאנְק דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן וֶועט דִיר גְרִינְגֶער וֶוערְן ....ג

אִין הִימְל אִיז זֵייעֶר חָשׁוּב דֶער וָואס אִיז מְשַׁמֵּשׁ דֶעם רֶבִּי'ן.....ד

אַ פְרֵייליכֶער מֶענְטְשׁ קֶען מֶער פַארְנֶעמֶען ....ד

וֶוען מֶען דַאנְקְט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן וֶוערְט בְּרֵייט דֶער מֹחַ........ה

דָאס לֶעבְּן מִיט דִי וַוייבּ אִיז אַ שׁוּתְּפוּת.......................................ו

נִישְׁט רֶעדְן בַּיים דַאוֶנֶען..ז

אִיךְ פַאַרְלָאז זִיךְ נִישְׁט אוֹיף קֵיינֶעם, נָאר אוֹיפְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן אַלֵיין...ז

אַ מֵפִיץ דַארְף זַיין אָנְגֶעטוּן שֵׁיין אוּן רֵיין............................ח

שְׁטַארְק דִיךְ צוּ גֵיין אִין מִקְוֶה...ט

אַלֶע מֵפִיצִים זֶענֶען שְׁטֶענְדִיג פְּרִישׁ...................................י

לֵייג יֶעדְן אִינְדֶערְפְרִי אַפָּאר פְּרוּטוֹת לִצְדָקָה.......................יא

דָאס חֲשִׁיבוּת פוּן אַ מְלַמֵד...יא

זוֹכֶה זַיין צוּ זַיין שְׁטֶענְדִיג פְרֵיילִיךְ אִיז דִי שְׁוֶוערְסְטֶע זַאךְ .....יב

דִי עֵצָה אַרוֹיסְצוּקְרִיכְן פוּן אַלֶע חוֹבוֹת...............................יג

דָאס שְׁטֶעטְל אִיז נָאר אִינְטֶערֶעסַאנְט אוֹיבּ עֶס אִיז דָא שָׁלוֹם אוּן פְרַיינְטְשַׁאפְט. ....יד

וֶועגְן אַבִּיסְל בְּלוּט זָאלְסְטוּ אַלֶעס פַארְלִירְן?.......................טז

נַייעֶ בֵּית הַדְפוּס אִין יְרוּשָׁלַיִם...יז

נֶעם דֶעם שֻׁלְחָן עָרוּךְ פַאר דַיין וֶועג וַוייזֶער.........................יז

שְׁבוּעוֹת – אַ נַייעֶ תּוֹרָה...יח

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

וִוי אַזוֹי קֶען אִיךְ מַאכְן אַז מַיין טָאכְטֶער זָאל זַיין צוּפְרִידְן מִיט אַ פָּשׁוּט'ע חֲתוּנָה?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ מַאךְ אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם חֲתוּנָה מַיין טָאכְטֶער גְלַייךְ נָאךְ שָׁבוּעוֹת, אוּן וִוי עֶס קוּקְט יֶעצְט אוֹיס דֶער מַצָּב מִיט קָארָאנֶע, וֶועט דִי חֲתוּנָה מוּזְן זַיין בַּיי מִיר אִינְדֶערְהֵיים מִיט אַ קְלֵיינֶעם מִנְיָן, אִיךְ הָאבּ נִישְׁט קַיין פְּרָאבְּלֶעם דֶערְמִיט, אָבֶּער מַיין טָאכְטֶער אִיז זֵייעֶר צֶעבְּרָאכְן, זִי הָאט שׁוֹין גֶע'חָלוֹמְ'ט פוּן אַ שֵׁיינֶע רִיזִיגֶע חֲתוּנָה מִיט אַלֶע צוּגֶעהֶערְן, אוּן זִי קֶען זִיךְ יֶעצְט נִישְׁט בַּארוּאִיגְן, וִוי אַזוֹי קֶען אִיךְ אִיר מְחַזֵּק זַיין?

יְיַשֵׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם א' פַּרְשַׁת בַּמִּדְבָּר, כ"ג אִיָּר, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

זַיי אִיר מְחַזֵּק זִי זָאל דַאנְקֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז זִי אִיז גֶעזוּנְט אוּן אִיר חָתָן אִיז גֶעזוּנְט. זַיי אִיר מְחַזֵּק זִי זָאל דַאנְקֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף וָואס זִי הָאט יָא; אַנְשְׁטָאט וֵויינֶען אוּן קְרֶעכְצְן אוֹיף וָואס זִי הָאט נִישְׁט, זָאל זִי טַאנְצְן פַאר שִׂמְחָה, דַאנְקֶען אוּן לוֹיבְּן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף וָואס זִי הָאט יָא.

דֶער רֶבִּי הָאט אוּנְז גֶעגֶעבְּן אַ וואוּנְדֶערְלִיכֶע עֵצָה, אַ וֶועג פוּן טְרַאכְטְן אִין אַ צַייט וֶוען עֶס גֵייט אַרִיבֶּער שְׁוֶועריקֵייטְן; מֶען זָאל זוּכְן דָאס גוּטְס, מֶען זָאל קוּקְן

אוֹיף דִי נִסִּים וָואס דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער טוּט, אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קצה): דָּוִד הַמֶּלֶךְ הָאט שְׁטֶענְדִיג גֶעזוּכְט עֶפֶּעס גוּטְס אוֹיף וָואס עֶר קֶען דַאנְקֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אֲפִילוּ וֶוען דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶעבְּרֶענְגְט אוֹיף אִים שְׁלֶעכְטְס - הָאט עֶר גֶעזוּכְט אִין דִי שְׁלֶעכְטְס עֶפֶּעס גוּטְס. אַזוֹי וִוי מֶען זֶעט אַז דָּוִד הַמֶּלֶךְ דַאנְקְט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן (תְּהִלִּים ד, ב): "בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי - רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אִיךְ דַאנְק דִיר אוֹיף דֶעם וָואס אִין דִי צָרָה הָאסְטוּ מִיר בְּרֵייט גֶעמַאכְט".

וֶוען מֶען לֶעבְּט מִיט דִי וֶועג פוּן זוּכְן דָאס גוּטְס אִין לֶעבְּן, וֶוערְט גְרִינְגֶער דָאס לֶעבְּן; מֶען אִיז שְׁטֶענְדִיג פְרֵיילִיךְ אוּן גְלִיקְלִיךְ.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וִוי אַזוֹי קֶען מֶען גֶעבְּן פַאר מֶענְטְשְׁן דִי גוּטֶע עֵצוֹת אוֹיף שְׁלוֹם בַּיִת?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ בִּין אַ פְרוֹי פוּן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וָואס אִיךְ בִּין זִיךְ מְחַיֶ' מִיט אַייעֶרֶע גֶעוַואלְדִיגֶע דִיבּוּרִים אוּן דְרָשׁוֹת, דָאס גֶעבְּט מִיר פִּיל חִיזּוּק אוּן עֵצוֹת אִין לֶעבְּן.

נֶעכְטְן הָאט אַרַיינְגֶעקְלַאפְּט בַּיי אוּנְז אַ מֵפִיץ, עֶר הָאט אוּנְז גֶעגֶעבְּן דֶעם קוּנְטְרֵס "הַיָּפִי שֶׁבַּטּוֹב", מַיין מַאן הָאט אִים פַארְשְׁטֵייט זִיךְ זֵייעֶר שֵׁיין אוֹיפְגֶענוּמֶען, אִים גֶעגֶעבְּן צוּ טְרִינְקֶען אוּן אִים גֶעגֶעבְּן אַ שֵׁיינֶע נְדָבָה.

אִיךְ וֶועל זִיךְ פְרֵייעֶן אוֹיב דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א וֶועט גֶעבְּן נָאךְ שִׁיעוּרִים פַאר פְרוֹיעֶן, וִוי אַזוֹי מְכַבֵּד צוּ זַיין דֶעם מַאן אוּן אַזוֹי וַוייטֶער, וָואס פֶעלְט סְפֶּעצִיעֶל וִויכְטִיג אוֹיס אִין דִי יֶעצְטִיגֶע צַייטְן וֶוען מֶען גֶעפִינְט זִיךְ אַ גַאנְצְן טָאג אִינְדֶערְהֵיים.

אַ גְרוֹיסְן יִישַׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם א׳ פַּרְשַׁת בַּמִּדְבָּר, כ"ג אִיָּר, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

מָרַת ... תִּחְיֶ׳.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן אַייעֶר בְּרִיוו.

מֶען קֶען זִיךְ נִישְׁט פָּארְשְׁטֶעלְן דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן דִי וָואס זֶענֶען עוֹסֵק אִין הֲפָצָה, זֵיי פַארְשְׁפְּרֵייטְן פַאר אַנְדֶערֶע דִי סְפָרִים אוּן קוּנְטְרֵסִים וָואס עֶנְטְהַאלְטְן עֵצוֹת פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן, אַז אַנְדֶערֶע זָאלְן אוֹיךְ קֶענֶען לֶעבְּן אַ חַיִּים טוֹבִים; זֵיי פַארְגִינֶען פַאר אַנְדֶערֶע צוּ הָאבְּן וָואס זֵיי הָאבְּן, 'אַז אִיךְ בִּין זִיךְ אַזוֹי שְׁטַארְק מְחַיֶּה' מִיט דִי סְפָרִים אוּן קוּנְטְרֵסִים פוּן מוֹהֲרַ"אַ"ש זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, פַארְגִין אִיךְ דָאס פַאר אַנְדֶערֶע מֶענְטְשְׁן וָואס וֵוייסְן נִישְׁט פוּן רֶבִּי'ן, אַז זֵיי זָאלְן אוֹיךְ לֶעבְּן דִי זִיסֶע לֶעבְּן וָואס אִיךְ לֶעבּ'.

אַז אִיר הָאט בַּאקוּמֶען עֵצוֹת אוּן הַדְרָכָה צוּ הָאבְּן אַ גוּטֶע שָׁלוֹם בַּיִת, אִיר זֶענְט זִיךְ מְחַיֶּה מִיט דִי שִׁיעוּרִים, אִיז נִישְׁט גֶערֶעכְט דָאס צוּ הַאלְטְן פַאר אַ סוֹד אַז נָאר אִיר זָאלְט וִויסְן פוּן דֶעם, אִיר דַארְפְט טְרַאכְטְן וֶועגְן וִוי אַזוֹי אַייעֶרֶע גֶעשְׁוִויסְטֶער אוּן פְרַיינְט זָאלְן אוֹיךְ קֶענֶען הֶערְן דִי שִׁיעוּרִים אוּן לֶערְנֶען דִי סְפָרִים כְּדֵי צוּ הָאבְּן אַ חַיִּים טוֹבִים.

וואוּיל אִיז דֶעם וָואס טְרַאכְט טָאג אוּן נַאכְט: 'וִוי אַזוֹי קֶען אִיךְ מְחַיֶּה זַיין נָאךְ אַ אִיד?' 'וִוי אַזוֹי קֶען אִיךְ אוֹיסְלֶערְנֶען נָאךְ אֵיינֶעם דָאס זִיסְקֵייט פוּן לֶעבְּן?' 'וִוי אַזוֹי קֶען אִיךְ מַאכְן אַז נָאךְ מֶענְטְשְׁן זָאלְן וִויסְן אַז מֶען קֶען תְּשׁוּבָה טוּן אוּן לֶעבְּן מִיט דִי תּוֹרָה'; דֶער וֶועט זוֹכֶה זַיין צוּ זַיין אִין דִי מְחִיצָה פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי זָאגְט (סֵפֶר הַמִּידּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן כד): "הַמַּחֲזִיר בְּנֵי אָדָם בִּתְשׁוּבָה, זוֹכֶה וְיוֹשֵׁב בִּישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְבַטֵּל הַגְּזֵרָה בִּשְׁבִילוֹ", דֶער וָואס בְּרֶענְגְט צוּרִיק אִידִישֶׁע קִינְדֶער צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן אִיז זוֹכֶה צוּ זִיצְן אוֹיבְן אִין הִימְל אִין דִי יְשִׁיבָה פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן אִין זַיין זְכוּת אִיז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער מְבַטֵּל אַלֶע שְׁלֶעכְטֶע גְזֵירוֹת.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אִיר זָאלְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וִוי אַזוֹי קֶען אִיךְ זִיךְ דְרֵייעֶן אִין בְּרֶסְלֶב, אָן וֶוערְן אַרַיינְגֶעשְׁלֶעפְּט אִין מַחֲלוֹקֶת?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ בִּין אוֹיפְגֶעוָואקְסְן אִין אַ בְּרֶסְלֶב'עֶ מִשְׁפָּחָה אִין יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ, אָבֶער אִיךְ בִּין

אַסַאךְ אַדוּרְכְגֶעגַאנְגֶען בִּיז אִיךְ אַלֵיין הָאבּ זוֹכֶה גֶעוֶוען מְקוּרָב צוּ וֶוערְן צוּ בְּרֶסְלֶב, אִיךְ הָאבּ נִישְׁט גֶעקֶענְט לַיידְן דִי מַחֲלוֹקֶת וָואס אִיז גֶעוֶוען אִין בְּרֶסְלֶב, אוּן אִיךְ הָאבּ זִיךְ אוֹיפְגֶעהֶערְט דְרֵייעֶן דָארְט, בִּיז וֶוען אִיךְ הָאבּ גֶעטְרָאפְן אַייעֶרֶע שִׁיעוּרִים אוּן עֶס הָאט מִיר גֶעוִויזְן אַ נַייעֶם וֶועג, מִיט וָואס אִיךְ בִּין זִיךְ זֵייעֶר מְחַזֵּק בָּרוּךְ הַשֵּׁם.

אִיךְ וִויל זִיךְ אָבֶּער יָא דְרֵייעֶן צְווִישְׁן בְּרֶסְלֶב'עֶ חֲסִידִים, ווִי אַזוֹי קֶען אִיךְ זִיךְ שְׁטַארְקְן נִישְׁט צוּ וֶוערְן אַרַיינְגֶעשְׁלֶעפְּט אִין מַחֲלוֹקֶת?

אוֹיךְ וִויל אִיךְ ווִיסְן וֶועגְן דֶעם סֵדֶר דֶרֶךְ הַלִּימוּד, ווִי וַוייט גֵייט דָאס וָואס דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט אַז מֶען דַארְף נִישְׁט פַארְשְׁטֵיין וָואס מֶען לֶערְנְט, אוּן בִּכְלַל וָואס אִיז ווִיכְטִיגֶער צוּ לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג, הֲלָכָה, גְמָרָא, אָדֶער דֶעם רֶבִּינְ'ס סְפָרִים?

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב׳ פַּרְשַׁת בַּמִּדְבָּר, כ״ד אִיָּר, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

אַנְטְלוֹיף פוּן מַחֲלוֹקֶת אַזוֹי ווִי מֶען אַנְטְלוֹיפְט פוּן פַייעֶר, וַוייל חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (בַּמִּדְבָּר רַבָּה יח, ד): ״בֵּית דִּין שֶׁל מַטָּה גֶעבְּן נִישְׁט קַיין עוֹנֶשׁ פַאר אַ קָטָן אוּנְטֶער דִי דְרַייצְן יָאר אוּן בֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה שְׁטְרָאפְן נָאר פוּן דִי צְוָואנְצִיג אוּן הֶעכֶער, אָבֶּער מַחֲלוֹקֶת אִיז אַזוֹי הַארְבּ אַז אֲפִילוּ קְלֵיינֶע קִינְדֶער וֶוערְן אַוֶועק גֶענוּמֶען פוּן דִי וֶועלְט אַלְס אַ שְׁטְרָאף פַאר מַחֲלוֹקֶת, אַזוֹי ווִי מִיר גֶעפִינֶען בַּיי דִי מַחֲלוֹקֶה פוּן קֹרַח אַז אֲפִילוּ דִי קְלֵיינֶע קִינְדֶער פוּן אֵיין טָאג אַלְט זֶענֶען אוּמְגֶעקוּמֶען״.

זַיי נִישְׁט פַארְנוּמֶען מִיט אַנְדֶערֶע, נָאר קוּק אוֹיף זִיךְ; אַז דוּ הָאסְט גֶעפוּנֶען אַ פְּלַאץ אִין בְּרֶסְלֶב וואוּ דוּ שֶׁעפְּסְט חַיּוּת, דוּ בַּאקוּמְסְט לֶעבְּן - זָאלְסְטוּ נֶעמֶען פוּן דֶעם פְּלַאץ דַיין חַיּוּת אוּן דַיין חִיזּוּק, אוּן אַז אַנְדֶערֶע שְׁפִּירְן זֵייעֶר חַיּוּת אִין אַן אַנְדֶערֶע חֲבוּרָה זָאל דִיר דָאס נִישְׁט שְׁטֶערְן, יֶעדֶער אֵיינֶער זָאל נֶעמֶען דַיין חִיזּוּק פוּן זַיין פְּלַאץ, אַזוֹי ווִי דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט (חַיֵּי מוֹהֲרַ״ן, סִימָן שיט): ״אֲנִי אֶעֱשֶׂה מִכֶּם כִּתּוֹת כִּתּוֹת״, אִיךְ וֶועל מַאכְן פוּן עֶנְק כִּיתּוֹת כִּיתּוֹת; אַזוֹי ווִי מֶען זֶעט טַאקֶע צְווִישְׁן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ טַייעֶרֶע כִּיתּוֹת.

קוּק נִישְׁט אוֹיף קֵיינֶעם אוּן עֶס זָאל דִיר נִישְׁט אִינְטֶערֶעסִירְן קֵיינֶעם; עֶס אִיז

נִישְׁט דָא קַיין צַייט צוּ זַיין פַארְנוּמֶען מִיט דֶעם אוּן יֶענֶעם, דָאס לֶעבְּן גֵייט אַרִיבֶּער אַזוֹי שְׁנֶעל, אַזוֹי וִוי חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (בְּרֵאשִׁית רַבָּה צו, ב): דִי יָארְן פוּנֶעם מֶענְטְשׁ גֵייעֶן אַרִיבֶּער אַזוֹי שְׁנֶעל וִוי אַ שָׁאטְן גֵייט פַארְבֵּיי, נִישְׁט וִוי אַ שָׁאטְן פוּן אַ וַואנְט, נִישְׁט וִוי דֶער שָׁאטְן פוּן אַ בּוֹים, נָאר וִוי אַ שָׁאטְן פוּן אַ פֵייגְל וָואס פְלִיט; אִיז אַ שָׁאד מֶען זָאל זַיין פַארְנוּמֶען מִיט אַנְדֶערֶע.

דְרֵיי זִיךְ צְוִוישְׁן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ וָואס רֶעדְן דִיבּוּרֵי אֱמוּנָה, עֵצוֹת פוּן רֶבִּי'ן אוּן חִיזוּק פוּן רֶבִּי'ן, וַוייל אִין דֶעם פְּלַאץ וואוּ מֶען רֶעדְט פוּן רֶבִּי'ן דָארְט גֶעפִוּנְט זִיךְ דֶער רֶבִּי, דָארְט וואוּ מֶען אִיז מְחַזֵק אֵיינֶעם דֶעם צְוֵוייטְן דָארְט אִיז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער, וְוידֶער דָארְט וואוּ מֶען גְרָאבְּט אוּנְטֶער אַנְדֶערֶע, מֶען פַּסְלְ'ט דֶעם אוּן יֶענֶעם וְכוּ' וְכוּ', דָארְט אִיז דֶער שָׂטָן; אֲפִילוּ זֵיי זֶעעֶן אוֹיס וִוי עוֹבְדֵי הַשֵּׁם, מֶען בַּאטִיטְלְט זֵיי מִיט הוֹיכֶע עוֹבְדִי'שֶׁע טִיטְלֶען: 'חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב הָאֲמִתִּיִּים', 'נְקִיֵּי הַדַעַת שֶׁבִּירוּשָׁלַיִם', וְכַדוֹמֶה - אִיז אַלֶעס אֵיין גְרוֹיסֶער בְּלָאף.

פוּן דִי וָואס רֶעדְן אַ הוֹיכֶע שְׁפְּרַאךְ וְכוּ' - זָאלְסְטוּ זִיךְ זֵייעֶר הִיטְן, לָאז זִיךְ נִישְׁט אָפְּנַארְן בְּזֶה הָעוֹלָם; דֶער רֶבִּי הָאט אוּנְז גֶעבֶּעטְן (שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן נא): "אֶת זֶה תְּקַבְּלוּ מִמֶּנִּי שֶׁלֹּא יַטְעֶה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מַטְעֶה מְאֹד", דָאס זָאלְט אִיר מְקַבֵּל זַיין פוּן מִיר: דִי וֶועלְט נַארְט אַייךְ, לָאזְט אַייךְ נִישְׁט נַארְן; מֶען דַארְף זֵייעֶר אַכְטוּנְג גֶעבְּן זִיךְ נִישְׁט צוּ לָאזְן אָפְּנַארְן, בִּפְרַט פוּן דִי וָואס רֶעדְן אַ הוֹיכֶע שְׁפְּרַאךְ, פוּן דִי וָואס רֶעדְן פוּן מְתַקֵן זַיין נְשָׁמוֹת; דִי אַלֶע וָואס רֶעדְן הוֹיךְ דִי זֶענֶען בְּדֶרֶךְ כְּלַל בַּעֲלֵי דִמְיוֹנוֹת אוּן פַאנְטַאזִירֶערְס, אַ רַחְמָנוּת אוֹיף דִי אַלֶע וָואס שְׁלֶעפְּן זִיךְ נָאךְ נָאךְ זֵיי.

מוֹהֲרָא"ש הָאט דֶערְצֵיילְט אַז אֵיינֶער אַ פַאנְטַאזִירֶער אִין בְּרֶסְלֶב הָאט גֶעזָאגְט, אַז דֶער הֵיילִיגֶער סְטֵייפְּלֶער גָאוֹן זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ אִיז גֶעקוּמֶען צוּ אִים בֶּעטְן אַ תִּיקוּן; מוֹהֲרָא"ש הָאט גֶעשְׁרִיגְן: "וִוי שֶׁעמְט זִיךְ נִישְׁט אַ טָאטֶער, אַ פַארֶעךְ צוּ זָאגְן אוֹיף אַזַא גְרוֹיסֶער גָדוֹל בְּיִשְׂרָאֵל, אַ צַדִיק אֱמֶת, וָואס הָאט זַיין גַאנְץ לֶעבְּן זִיךְ מוֹסֵר נֶפֶשׁ גֶעוֶוען אוֹיף תּוֹרָה - אַז עֶר אִיז גֶעקוּמֶען צוּ אִים פַאר אַ תִּיקוּן?!" דָאס וַוייזְט אַז דֶער פַאנְטֶעזִירֶער אִיז נִישְׁט מִיט אַלֶעמֶען אוּן עֶס אִיז אַ רַחְמָנוּת אוֹיף דִי וָואס גֵייעֶן אִים נָאךְ.

דֶער זֶעלְבֶּער פַאנְטַאזִירֶער הָאט גֶעזָאגְט אוֹיף מוֹהֲרָא"ש בִּשְׁעַת וֶוען דִי לְוָיָה פוּן מוֹהֲרָא"ש הָאט זִיךְ אַזוֹי פַארְצוֹיגְן, אַז עֶר עוֹסֵק צוּ מְתַקֵן זַיין מוֹהֲרָא"ש; נֶעבֶּעךְ פַאר אִים אוּן אַ רַחְמָנוּת אוֹיף זַיינֶע נָאכְשְׁלֶעפֶּער. אֲפִילוּ אַן אָפְּגֶערִיסֶענֶער

נאר, אַ טִיפֵּש - וָואלט אויך אַזוֹינְס נִישְׁט גֶעזָאגְט; זֶעט אויס אַז עֶר הָאט אַסַאך טִפְּשִׁים וָואס לויפְן אִים נָאך, קֶען עֶר דָאס זָאגְן.

דֶערִיבֶּער בֶּעט אִיך דִיר, גֶעבּ אַכְטוּנְג פוּן דִי בַּעֲלֵי דִמְיוֹנוֹת אוּן פַאנְטַאזִירֶערְס אוּן קוּק שְׁטֶענְדִיג אויף דַיינֶע רְוָוחִים; אַז דוּ דְרֵייסְט זִיך אִין אַ פְּלַאץ וָואס מֶען זָאגְט אוֹיפְ'ן מַנְהִיג אַז עֶר פְלִיט אִין הִימְל אוּן עֶר הָאט רוּחַ הַקוֹדֶש, דָאס אַלֵיין אִיז נָאך נִישְׁט גֶענוּג פַאר דִיר, אוֹיבּ דֶער וָואס פְלִיט אִין הִימְל קֶען דִיר נִישְׁט מְזַכֶּה זַיין דוּ זָאלְסְט זוֹכֶה זַיין לֶערְנֶען אוּן דַאוֶוענֶען - אִיז דָאס אַלֶעס בְּלָאף; אַז עֶס גֵייט פַארְבֵּיי אַ שְׁטִיק צַייט אוּן דוּ הָאסְט נִישְׁט זוֹכֶה גֶעוֶוען מְסַיֵּים צוּ זַיין אֲפִילוּ אֵיין מָאל שִׁשָּׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה, הֵייסְט דָאס אָפְּגֶענַארְט, אוּן דָאס הֵייסְט אַ פַארְפִירֶער.

דֶער רֶבִּי זָאגְט (שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן ו): "הַיֵּצֶר הָרָע דוֹמֶה כְּמוֹ מִי שֶׁהוֹלֵךְ וְרָץ בֵּין בְּנֵי־אָדָם, וְיָדוֹ סְגוּרָה וְאֵין אָדָם יוֹדֵעַ מַה בְּתוֹכָהּ", דֶער יֵצֶר הָרָע אִיז צוּגֶעגְלִיכְן צוּ אַ מֶענְטְשׁ וָואס לוֹיפְט צְווִישְׁן מֶענְטְשְׁן מִיט אַ פַארְמַאכְטֶע הַאנְט, עֶר פָּאפְּט אויס אַלֶעמֶען אוּן פְרֶעגְט זֵיי: "וָואס הָאבּ אִיך אִין מַיין הַאנְט?" אוּן פַאר יֶעדֶעם דַאכְט זִיך אַז עֶר הָאט אִין זַיין הַאנְט דָאס וָואס עֶר ווִיל, דֶערִיבֶּער לוֹיפְן אִים אַלֶע נָאך, ווַייל מֶען מֵיינְט אַז מֶען וֶועט בַּאקוּמֶען דִי זַאך וָואס מֶען ווִיל, "וְאַחַר־כָּךְ הוּא פּוֹתֵחַ אֶת יָדוֹ וְאֵין בָּהּ כְּלוּם", בַּיים עֶנְדֶע עֶפְנְט עֶר זַיין הַאנְט אוּן מֶען זֶעט אַז עֶס אִיז גָארְנִישְׁט דָא דָארְט, אַזוֹי אויך - זָאגְט דֶער רֶבִּי - אִיז מִיטְ'ן יֵצֶר הָרָע, "כְּמוֹ כֵן מַמָּשׁ הַיֵּצֶר הָרָע, שֶׁהוּא מְרַמֶּה כָּל הָעוֹלָם, וְהַכֹּל רָצִים אַחֲרָיו וּמְרַמֶּה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד", עֶר רֶעדְט אַיין אַ מֶענְטְשׁ אַז עֶר זָאל אִים נָאכְלוֹיפְן ווַייל אַזוֹי וֶועט עֶר בַּאקוּמֶען אַלֶע זַיינֶע תַּאֲווֹת, אָבֶּער בַּיים סוֹף וֶוען דֶער מֶענְטְשׁ גֵייט אַוֶועק פוּן דִי וֶועלְט עֶפְנְט עֶר זַיין הַאנְט אוּן מֶען דֶערְזֶעט זִיך אִינְגַאנְצְן אָפְּגֶעפַּאטְשְׁט, מֶען אִיז אִים נָאכְגֶעלָאפְן אַ גַאנְץ לֶעבְּן אוּמְזִיסְט.

מוֹהֲרְנַ"ש זָאגְט אַז דֶער שִׂיחָה פוּן רֶבִּי'ן גֵייט אַרוּיף בִּכְלָלִיּוֹת אויף אַלֶע תַּאֲווֹת אוּן בִּפְרָטִיּוּת גֵייט דָאס אַרוּיף אויף דָאס וָואס אַ מֶענְטְשׁ לוֹיפְט נָאך אַ מַנְהִיג, אַ רֶבִּי וְכוּ'; דֶער רֶבִּי לוֹיפְט אַרוּם מִיט אַ פַארְמַאכְטֶע הַאנְט אוּן אַלֶע חֲסִידִים לוֹיפְן אִים נָאך, אַלֶע מֵיינֶען אַז עֶר הָאט עֶפֶּעס פַאר אִים בִּיז עֶס קוּמְט דֶעם לֶעצְטְן טָאג פוּן לֶעבְּן, דַאן עֶפְנְט דֶער מַנְהִיג זַיינֶע הֶענְט אוּן מֶען זֶעט לֵיידִיגֶע הֶענְט הַשֵּׁם יְרַחֵם; דֶערְפַאר וֶוען מֶען גֵייט צוּ אַ חַבּוּרָה, צוּ אַ מַנְהִיג, צוּ אַ גוּטֶער אִיד וְכוּ', דַארְף מֶען אַלְץ קוּקְן צִי מֶען בַּאקוּמְט עֶפֶּעס אִין דִי הַאנְט, אוֹיבּ גֵייט מֶען אַוֶועק פוּן דָארְט מִיט לֵיידִיגֶע הֶענְט אִיז אַ סִימָן אַז מֶען נַארְט זִיך. אֲפִילוּ דֶער

גוּטֶער אִיד אִיז אַ צַדִּיק, אַ בַּאהַאלְטֶענֶער צַדִּיק, אַ ל"ו צַדִּיק, אַ צַדִּיק וָואס פְּלִיט אִין הִימְל, עֶר זֶעט זַאכְן וְכוּ'; אוֹיב קֶען עֶר מִיר נִישְׁט מְזַכֶּה זַיין מִיט מַעֲבִיר סֶדְרָה זַיין יֶעדֶע וָואךְ, מִיט לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג אַ בְּלַאט גְמָרָא וְכוּ', אִיז אַלֶעס בְּלָאף; אוֹיב אִיךְ הֵייב נִישְׁט אָן רֶעדְן מִיטְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן, אִיךְ בַּאקוּם נִישְׁט פוּן דֶעם פְּלַאץ שֵׂכֶל ווִי אַזוֹי זִיךְ צוּ פִירְן אִין שְׁטוּבּ מִיט דִי ווַייבּ אוּן קִינְדֶער, אָדֶער מְכַבֵּד זַיין מַיינֶע עֶלְטֶערְן וְכוּ' אִיז אַלֶעס נַארִישְׁקֵייטְן.

לֵיידֶער פַארְנַארְט מֶען הַיינְט מֶענְטְשְׁן מִיט לְשׁוֹנוֹת פוּן קַבָּלָה, מֶענְטְשְׁן לוֹיפְן נָאךְ אַ מֶענְטְשׁ וָואס אִיז בְּלִינְד, קְרוּם אוּן שְׁטוּם, אַזוֹי ווִי דֶער רֶבִּי דֶערְצֵיילְט (סִיפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מַעֲשֶׂה יב, מִבַּעַל תְּפִלָּה): "אַ טֵייל הָאבְּן גֶעזָאגְט אַז דֶער עִיקָּר תַּכְלִית אִיז כָּבוֹד וְכוּ' הָאבְּן זֵיי גֶעזוּכְט אַ מֶענְטְשׁ וָואס לוֹיפְט זֵייעֶר נָאךְ זַיין כָּבוֹד, בִּיז זֵיי הָאבְּן גֶעזֶען ווִי מֶען טְרָאגְט אַן אַלְטְן בֶּעטְלֶער אַ צִיגַיינֶער, אוּן עֶס זֶענֶען אִים נָאכְגֶעגַאנְגֶען פִינֶעף הוּנְדֶערְט צִיגַיינֶערְס, אוּן דֶער בֶּעטְלֶער אִיז גֶעוֶוען בְּלִינְד, קְרוּם אוּן שְׁטוּם", עַיֵּין שָׁם; נֶעבֶּעךְ, מֶען נֶעמְט אַ רֶבִּי, אַ מַנְהִיג וָואס אִיז בְּלִינְד, עֶר ווֵייסְט נִישְׁט וָואס גֵייט אַרִיבֶּער אוֹיף זַיינֶע מֶענְטְשְׁן, אוּן עֶר אִיז שְׁטוּם - עֶר רֶעדְט פוּן אַלֶעס נָאר נִישְׁט פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

אַ צְוֵוייטֶער פַאנְטַאזִירֶער אִין בְּרֶסְלֶב זָאגְט אַז מוֹהֲרַ"ש אִיז אִים גֶעקוּמֶען אִין חָלוֹם אַז עֶר הָאט נִישְׁט קַיין מְנוּחָה אוֹיבְן אִין הִימְל וְכוּ' וְכוּ'; דָאס אִיז בְּנוֹסָף צוּ זַיינֶע דִמְיוֹנוֹת וָואס עֶר פַארְפִירְט צֶענְדְלִיגֶער מֶענְטְשְׁן יָאר נָאךְ יָאר נִישְׁט צוּ קוּמֶען קַיין אוּמַאן אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה ווַייל עֶס הָאט זִיךְ אִים גֶע'חָלוֹמְ'ט אַז דֶער רֶבִּי אִיז מֶער נִישְׁט אִין אוּמַאן; אַ רַחְמָנוּת אוֹיף דִי בָּחוּרִים אוּן אִינְגֶעלַייט וָואס שְׁלֶעפְּן זִיךְ נָאךְ אַזֶעלְכֶע דִמְיוֹנוֹת, בְּשָׁעַת מִיר ווֵייסְן אַז דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן תג): "הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁלִּי עוֹלֶה עַל הַכֹּל", זַיין בַּיי מִיר רֹאשׁ הַשָּׁנָה אִיז גְרֶעסֶער פוּן אַלֶעס, "וְהָיָה פֶּלֶא אֶצְלִי, מֵאַחַר שֶׁהַמְּקֹרָבִים שֶׁלִּי מַאֲמִינִים לִי, וְלָמָּה לֹא יִזָּהֲרוּ כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְקֹרָבִים אֵלַי שֶׁיִּהְיוּ כֻּלָּם עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה", אוּן עֶס אִיז מִיר אַ ווָאוּנְדֶער אוֹיף דִי מֶענְטְשְׁן וָואס גְלֵייבְּן אִין מִיר אוּן זֵיי זֶענֶען מְקוּרָב צוּ מִיר, פַארְוָואס זָאלְן זֵיי נִישְׁט מוֹדִיעַ זַיין פַאר אַלֶעמֶען אַז מֶען זָאל קוּמֶען צוּ מִיר אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה? "אִישׁ לֹא יֵעָדֵר", קֵיינֶער טָאר נִישְׁט פֶעלְן, "כִּי כָּל עִנְיָן שֶׁלִּי הוּא רַק רֹאשׁ הַשָּׁנָה", ווַייל מַיין גַאנְצֶע זַאךְ אִיז רֹאשׁ הַשָּׁנָה", נָאךְ הָאט דֶער רֶבִּי גֶעזָאגְט (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן תה): "הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁלִּי הוּא חִדּוּשׁ גָּדוֹל, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ שֶׁאֵין הַדָּבָר הַזֶּה בִּירֻשָּׁה מֵאֲבוֹתַי, רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נָתַן לִי זֹאת בְּמַתָּנָה - שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ מַהוּ

רֹאשׁ הַשָּׁנָה"; אִיךְ הָאבּ בַּאקוּמֶען אַ מַתָּנָה פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אַז אִיךְ וֵויים וָואס אִיז 'רֹאשׁ הַשָּׁנָה', "לֹא מִבַּעְיָא אַתֶּם כֻּלְּכֶם בְּוַדַּאי תְּלוּיִין בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁלִּי", נִישְׁט נָאר עֶנְק זֶענֶען אָנְגֶעהָאנְגֶען אִין מַיין רֹאשׁ הַשָּׁנָה, "אֶלָּא אֲפִילוּ כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, תָּלוּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁלִּי", נָאר דִי גַאנְצֶע וֶועלְט אִיז גֶעוָואנְדְן אִין מַיין רֹאשׁ הַשָּׁנָה, נָאךְ הָאט דֶער רֶבִּי גֶעזָאגְט (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן תו): "שֶׁיְּכוֹלִין אָז אֲנָשִׁים לְקַבֵּל תִּקּוּנִים מַה שֶּׁבְּכָל הַשָּׁנָה לֹא הָיָה בְּאֶפְשָׁר שֶׁיִּהְיֶה לָהֶם תִּקּוּן בְּשׁוּם אֹפֶן, אַף עַל פִּי כֵן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה יְכוֹלִין אֲפִילוּ הֵם לְקַבֵּל תִּקּוּן. אַף עַל פִּי שֶׁבְּכָל הַשָּׁנָה אֲפִילוּ הוּא בְּעַצְמוֹ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה לֹא הָיָה יָכוֹל לְתַקְּנָם אֲבָל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה גַּם הֵם יְכוֹלִים לְקַבֵּל תִּקּוּנִים. כִּי אָמַר שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עִנְיָנִים וְתִקּוּנִים מַה שֶּׁבְּכָל הַשָּׁנָה גַּם הוּא אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת", רֹאשׁ הַשָּׁנָה קֶען אִיךְ יֶעדְן אֵיינֶעם הֶעלְפְן, אֲפִילוּ מֶענְטְשְׁן וֶועם אִיךְ קֶען נִישְׁט מְתַקֵּן זַיין אַ גַאנְץ יָאר.

ווי קֶען מֶען זָאגְן נִישְׁט קוּמֶען אוֹיף אוּמַאן רֹאשׁ הַשָּׁנָה וֶוען דֶער רֶבִּי הָאט גֶעהֵייסְן קוּמֶען?! דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט פַאר'ן בְּרֶסְלֶב'עֶר רָב רֶבִּי אַהֲרֹן זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה וֶוען עֶר אִיז גֶעקוּמֶען צוּם רֶבִּי'ן בֶּעפָאר דֶעם לֶעצְטְן רֹאשׁ הַשָּׁנָה פַאר דֶער רֶבִּי אִיז אַוֶועק - שְׁנַת תקע"א, עֶר הָאט גֶעזָאגְט פַאר'ן רֶבִּי'ן אַז עֶס אִיז אִים זֵייעֶר שְׁוֶוער צוּ קוּמֶען צוּם רֶבִּי'ן אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וַוייל עֶר קֶען נִישְׁט אִיבֶּערְלָאזְן זַיין קְהִילָה, הָאט זִיךְ דֶער רֶבִּי אָנְגֶערוּפְן אוּן גֶעזָאגְט (עַיֵּין חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן תו): "וְוִי אַזוֹי זָאל אִיךְ אַייךְ זָאגְן, קַיין גְרֶעסֶערְס דֶערְפוּן אִיז נִישְׁט פַארְהַאנֶען, אֵיי אַנְדֶערֶע גוּטֶע אִידְן זָאגְן נִישְׁט אַזוֹי? אִיז נָאךְ אַ קַשְׁיָא".

זַיי זִיךְ קוֹבֵעַ שִׁיעוּרִים בְּכָל הַתּוֹרָה כּוּלָּהּ עַל פִּי סֵדֶר דֶּרֶךְ הַלִּימּוּד פוּן רֶבִּי'ן (הַמְּבוֹאָר בְּשִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן עו), לֶערְן מִשְׁנָיוֹת אוּן אַסַאךְ בְּלֶעטֶער גְמָרָא, אוֹיךְ זָאלְסְטוּ זִיךְ מַאכְן אַ שִׁיעוּר אִין הֲלָכָה אוּן אַ שִׁיעוּר אִין רֶבִּי'נְ'ס סְפָרִים.

מוֹהֲרַנַ"ת זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה שְׁרַייבְּט אִין דִי צַוָאָה (צַוָּאַת מוֹהֲרַנַ"ת, אוֹת יג): "וּכְשֶׁתַּגִּיעוּ לְעוֹלָם הָאֱמֶת אָז תִּיוָכְחוּ צִדְקַת 'סֵדֶר דֶּרֶךְ הַלִּימּוּד' שֶׁל רַבֵּינוּ זַ"ל", וֶוען אִיר וֶועט אַרוֹיף קוּמֶען אוֹיף יֶענֶע וֶועלְט וֶועט אִיר זִיךְ אִיבֶּערְצֵייגְן דִי וָוארְהֵייט פוּנֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּי'נְ'ס סֵדֶר דֶּרֶךְ הַלִּימּוּד; "וְעַל כֵּן מַה וְלָמָּה לָכֶם לְהִתְוַכֵּחַ?! טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי טוֹב הַשֵּׁם, הַרְגִּילוּ עַצְמְכֶם לָזֶה וְאָז תִּרְאוּ וְתַרְגִּישׁוּ כָּל מִינֵי טַעֲמִים בְּחַיֵּיכֶם", דֶערִיבֶּער זָאלְט אִיר זִיךְ נִישְׁט טַעְנָה'ן מִיט קֵיינֶעם, נָאר גֶעוואוינְט אַייךְ צוּ צוּ לֶערְנֶען לוֹיט דֶעם סֵדֶר דֶּרֶךְ הַלִּימּוּד, דֶעמָאלְט וֶועט אִיר זֶען אוּן שְׁפִּירְן אַלֶע טַעֲמִים אוֹיף דִי וֶועלְט, "כִּי הַתּוֹרָה הִיא חִיּוּתֵנוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם

הַבָּא, חִיוּת גַּשְׁמִי וְחִיוּת רוּחְנִי", ווייל דִי תּוֹרָה אִיז אוּנְזֶער לֶעבְּן אוֹיף דִי וֶועלְט אוּן אוֹיף יֶענֶע וֶועלְט, דִי תּוֹרָה גֶעבְּט אוּנְז לֶעבְּן סַיי בְּגַשְׁמִיּוּת אוּן סַיי בְּרוּחָנִיּוּת, "אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֵינוֹ מַטְעֶה עַצְמוֹ בָּזֶה הָעוֹלָם כְּלָל, וְיוֹדֵעַ אֲשֶׁר עִיקַר הַלִּימּוּד הוּא רַק לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ וְלוֹמֵד עַל מְנַת לְקַיֵּים מִצְווֹתָיו יִתְבָּרַךְ וְלַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לוֹ יִתְבָּרַךְ", וואוּיל אִיז דֶעם מֶענְטְשׁ וָואס לָאזְט זִיךְ נִישְׁט נַארְן אוּן וֵוייסְט אַז דֶער עִיקַר לִימּוּד הַתּוֹרָה אִיז צוּ טוּן דֶעם רָצוֹן פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, עַיֵּין שָׁם.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

וואוּ שְׁטֵייט דִי הַארְבְּקֵייט פוּן דִי עֲבֵירָה פוּן פְּגַם הַבְּרִית?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א רֶעדְט בַּיי דִי שִׁיעוּרִים אִיבֶּער דִי הַארְבְּקֵייט פוּן פּוֹגֵם זַיין בִּבְרִית, וְויל אִיךְ וִויסְן וואוּ שְׁטֵייט אִין דִי תּוֹרָה דֶער אִיסוּר פוּן הוֹצָאַת זֶרַע לְבַטָּלָה? וואוּ שְׁטֵייט אִין שֻׁלְחָן עָרוּךְ אַז דָאס אִיז דִי הַארְבְּסְטֶע עֲבֵירָה אִין דִי תּוֹרָה?

עֶס אִיז מִיר זֵייעֶר שְׁוֶוער זִיךְ צוּ הִיטְן, אֶפְשָׁר קֶען דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א מִיר אָנְצֵייגְן מְקוֹרוֹת אִיבֶּער דֶעם.

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב' פַּרְשַׁת בַּמִדְבָּר, כ"ד אִיָּר, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיווּ.

דֶער מְחַבֵּר פַּסְקְ'נְט (שֻׁלְחָן עָרוּךְ אֶבֶן הָעֶזֶר סִימָן כג, סְעִיף א): "אָסוּר לְהוֹצִיא שִׁכְבַת זֶרַע לְבַטָּלָה", מֶען טָאר נִישְׁט זִינְדִיגְן אִין דִי עֲבֵירָה פוּן פְּגַם הַבְּרִית, "וְעָוֹן זֶה חָמוּר מִכָּל עֲבֵירוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה", דִי עֲבֵירָה אִיז הַארְבֶּער פוּן אַלֶע עֲבֵירוֹת אִין דִי תּוֹרָה, אוּן חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (נִדָּה יג.): "כָּל הַמּוֹצִיא שִׁכְבַת זֶרַע לְבַטָּלָה חַיָּיב מִיתָה", דֶער וָואס זִינְדִיגְט אִין פְּגַם הַבְּרִית, עֶר אִיז מוֹצִיא זֶרַע לְבַטָּלָה רַחֲמָנָא לִצְלַן - אִיז חַיָּיב מִיתָה. נָאךְ זָאגְן חֲזַ"ל (שָׁם) "כְּאִילוּ שׁוֹפֵךְ דָמִים", וֶוער עֶס זִינְדִיגְט אִין פְּגַם

הַבְּרִית, עֶר אִיז מוֹצִיא זֶרַע לְבַטָּלָה, אִיז אַזוֹי וִוי אֵיינֶער אִיז עוֹבֵר אוֹיף רְצִיחָה אוּן שְׁפִיכוּת דָּמִים. אַזוֹי אוֹיךְ: "כְּאִילוּ עוֹבֵד עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים", דָאס אִיז אַזוֹי וִוי עֶר דִּינְט עֲבוֹדָה זָרָה רַחֲמָנָא לִצְלָן; דָאס אִיז גֶעוֶועהן דֶער חֵטְא פוּן עֵר וְאוֹנָן, זֵיי הָאבְּן גֶעזִינְדִיגְט אִין דִי עֲבֵירָה, בִּיז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט זֵיי גֶע'הַרְגֶ'ט, אַזוֹי וִוי דִי תּוֹרָה זָאגְט (בְּרֵאשִׁית מו, יב): "וַיָּמָת עֵר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנַעַן", דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶע'הַרְגֶ'עט עֵר וְאוֹנָן וַוייל זֵיי הָאבְּן גֶעזִינְדִיגְט אִין דִי עֲבֵירָה.

גֶעבּ זִיךְ אַכְטוּנְג וַוייל דֶער סוֹף פוּן דִי עֲבֵירָה אִיז זֵייעֶר בִּיטֶער, מֶען וֶוערְט אִינְגַאנְצְן מְשׁוּגָע. דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן לו) אַז רוֹב מְשֻׁגָּעִים זֶענֶען מְשׁוּגָע גֶעוָוארְן פוּן דִי עֲבֵירָה פוּן פְּגַם הַבְּרִית; אַלֶע צָרוֹת וָואס מֶען לַיידְט קוּמְט פוּן חַטְאוֹת נְעוּרִים, פוּן מוֹצִיא זַיין זֶרַע לְבַטָּלָה, מֶען פַארְלִירְט אַלֶעס.

מַאךְ זִיךְ אַ שִׁיעוּר אִין גְּמָרָא; גְּמָרָא רַאטֶעוֶועט דֶעם מֶענְטְשׁ פוּן פְּגַם הַבְּרִית, אַזוֹי וִוי דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ריד): "תַּלְמוּד בְּגִימַטְרִיָּא אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמָהּ לִילִית, עַל כֵּן יֵשׁ כֹּחַ בְּלִמּוּד הַתַּלְמוּד לְהַכְנִיעַ אוֹתָהּ", תַּלְמוּד בַּאטְרֶעפְט דִי זֶעלְבֶּע וִוי דִי נָאמֶען פוּן דִי קְלִיפָּה וָואס מַאכְט אַ מֶענְטְשׁ זִינְדִיגְן אִין פְּגַם הַבְּרִית.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

פַארְוָואס רֶעדְט אִיר קֶעגְן דִי עֶרְלִיכֶע בָּתֵּי חִינוּךְ?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

עֶס אִיז שׁוֹין פִילֶע יָארְן וָואס אִיךְ פִיר אַ בֵּית חִינוּךְ לְבָנוֹת וָואס פִירְט זִיךְ בָּרוּךְ ה' עַל דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל סָבָא, פוּן וואוּ עֶס זֶענֶען שׁוֹין אַרוֹיסְגֶעגַאנְגֶען טוֹיזְנְטֶער עֶרְלִיכֶע אִידִישֶׁע מַאמֶעס, וָואס הָאבְּן וַוייטֶער אִיבֶּערְגֶעגֶעבְּן פַאר זֵייעֶרֶע דוֹרוֹת דִי חִינוּךְ וָואס זֵיי הָאבְּן בַּאקוּמֶען אִין אוּנְזֶער שׁוּלֶע.

אִיךְ הָאבּ אַסַאךְ גֶעהֶערְט פוּן אַייךְ, עֶס אִיז מִיר אָבֶּער קֵיינְמָאל נִישְׁט אוֹיסְגֶעקוּמֶען צוּ הֶערְן אַייעֶרֶע שִׁיעוּרִים. פָּארִיגֶע וָואךְ הָאט מִיר אֵיינֶער גֶעגֶעבְּן צוּ הֶערְן אַ שְׁטִיקְל פוּן אַ שִׁיעוּר וִוי אִיר הַאקְט זֵייעֶר קֶעגְן דִי חִינוּךְ וָואס מֶען גֶעבְּט פַאר דִי מֵיידְלֶעךְ, אִיר זָאגְט אַז דִי מֵיידְלֶעךְ

ווילן נִישְׁט יֶעצְט חֲתוּנָה הָאבְּן אִין דִי קָארָאנֶע צַייטְן ווייל מֶען קֶען נִישְׁט מַאכְן קַיין גֶעהֶערִיגֶע טֵייעֶרֶע שִׂמְחוֹת, און אִיר זָאגְט אַז דָאס אִיז אַ רֶעזוּלְטַאט פוּן דִי שְׁלֶעכְטֶע חִינוּךְ וָואס מֶען גֶעבְּט זֵיי אִין דִי בָּתֵּי חִינוּךְ.

עֶס אִיז מִיר גֶעוֶוען זֵייעֶר אַ שְׁטַארְקֶע אִיבֶּערְרַאשׁוּנְג צוּ הֶערְן ווי אִיר רֶעדְט קֶעגְן בָּתֵּי חִינוּךְ וָואס מֶען הָאט אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְט און עֶס פִירְט זִיךְ בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל סָבָא, מֶען לֶערְנְט מֵיידְלֶעךְ צוּ גֵיין בִּצְנִיעוּת, מֶען לֶערְנְט מֵיידְלֶעךְ זֵיי זָאלְן אַוֶועקְשְׁטֵיין פוּן דִי פְרֶעמְדֶע גַאס און פוּן דִי פַאלְטְשֶׁע מָאדֶערְנֶע הַשְׁקָפוֹת, ווי אַזוֹי קֶען מֶען זָאגְן דֶערוֹיף אַז דָאס אִיז נִישְׁט אַ גוּטֶע חִינוּךְ?

אִיךְ וָואלְט אַייךְ נִישְׁט גֶעשְׁרִיבְּן, הֱיוֹת יֶעדֶער הָאט זִיךְ זַיין וֶועג ווי אַזוֹי עֶר פִירְט זִיךְ, און בְּדֶרֶךְ כְּלַל מִישְׁט מֶען זִיךְ נִישְׁט אִינֶעם צְווייטְנְ'ס דֶרֶךְ, אָבֶּער הֱיוֹת אִיךְ ווייס אַז עֶס זֶענֶען פַארְהַאן תַּלְמִידוֹת און לֶערֶערִינְס בַּיי אוּנְז אִין מוֹסָד וָואס הֶערְן אוֹיס אַייעֶרֶע שִׁיעוּרִים און דָאס קֶען מַאכְן אַז עֶס זָאל הָאבְּן אַ שְׁלֶעכְטֶע ווירְקוּנְג אוֹיף דִי וֶועג ווי אַזוֹי זֵיי קוּקְן אָן דִי מוֹסְדוֹת הַחִינוּךְ וואוּ מֶען עֶרְצִיט זֵיי, דֶערְפַאר וויל אִיךְ דָאס פַארְשְׁטֵיין.

יְיַשֶׁר כֹּחַ, אַ מְנַהֵל פוּן אַ בֵּית חִינוּךְ לְבָנוֹת.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב' פַּרְשַׁת בַּמִּדְבָּר, כ"ד אִיָּיר, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

יֶעצְט אִין דִי צַייט וָואס דִי רֶעגִירוּנְג לָאזְט נִישְׁט מַאכְן גְרוֹיסֶע חֲתוּנוֹת ווייל מֶען טָאר זִיךְ נִישְׁט צוּזַאמְקוּמֶען אַסַאךְ מֶענְטְשְׁן אִין אֵיין פְּלַאץ, שְׁטֶעלְט זִיךְ אוֹיס אַז דִי אַלֶע וָואס מַאכְן חֲתוּנָה אִין דִי יֶעצְטִיגֶע טֶעג קֶענֶען דָאס נִישְׁט מַאכְן אִין גְרוֹיסֶע זַאלְן, נָאר זֵיי דַארְפְן דָאס מַאכְן אוֹיף אַ בַּאשֵׁיידֶענֶעם וֶועג, אַזוֹי ווי מֶען הָאט חֲתוּנָה גֶעהַאט בְּמֶשֶׁךְ אַלֶע דוֹרוֹת.

דָאס הָאט גֶעבְּרֶענְגְט אַ גְרוֹיסֶע פְּרָאבְּלֶעם בַּיי זֵייעֶר אַסַאךְ מִשְׁפָּחוֹת, אַז דִי מֵיידְלֶעךְ זָאגְן אַז זֵיי ווילְן נִישְׁט אַ כַּלָּה וֶוערְן, זֵיי זֶענֶען נִישְׁט מְוַתֵּר אוֹיף דִי גְרוֹיסֶע לְחַיִּים, אוֹיף דִי רַייכֶע תְּנָאִים און פַארְשְׁטֵייט זִיךְ אוֹיף דִי חֲתוּנָה נַאכְט, דִי שֶׁבַע בְּרָכוֹת און אַזוֹי וַוייטֶער. נָאךְ אַ פְּרָאבְּלֶעם אִיז דָא מִיט דִי וָואס זֶענֶען שׁוֹין כַּלוֹת און זֵיי הָאבְּן גֶעהַאט פְּלֶענֶער פַאר שֵׁיינֶע גְרוֹיסֶע רַייכֶע חֲתוּנוֹת, אַז זֵיי זִיצְן יֶעצְט און וַויינֶען אַז זֵיי ווילְן נִישְׁט גֵיין צוּ דִי חֲתוּנָה, זֵיי זֶענֶען נִישְׁט מְוַתֵּר אוֹיף דִי גְרוֹיסֶע שֵׁיינֶע רַייכֶע חֲתוּנָה, זֵיי ווילְן דָאס עֶנְדֶערְשׁ אָפְּשְׁטוּפְּן, אַבִּי דִי חֲתוּנָה

זָאל זַיין אִין אַ זַאל מִיט אַלֶע צוּגֶעהֶערְן.

יֶעצְט וֶוערְט נִתְגַּלֶּה פַאר אַלֶעמֶען וְוִי לֵיידִיג אוּן לֶער מֵיידְלֶעךְ וַואקְסְן אוֹיף דוּרְכְאוֹיס זֵייעֶרֶע יָארְן אִין סְקוּל, יֶעצְט וֶוערְט אַנְטְפְּלֶעקְט אַז זֵיי וַואקְסְן אוֹיף נִישְׁט הָאבְּנְדִיג קַיין אַנוּנְג וָואס דָאס לֶעבְּן אִיז; אַז מֵיידְלֶעךְ זָאגְן אַז זֵיי ווִילְן נִישְׁט חֲתוּנָה הָאבְּן, וַוייזְט דָאס אַז זֵיי וֵוייסְן נִישְׁט וָואס דָאס לֶעבְּן אִיז, וַוייל דִי גַאנְצֶע פְּרֵיילִיכְקֵייט פוּן חֲתוּנָה הָאבְּן אִיז נִישְׁט דִי חֲתוּנָה אַלֵיינְס, נָאר דִי חַבְרֶ׳טֶעס, דִי זַאל, דִי מוּזִיק, דִי בְּלוּמֶען אוּן דִי טֵייעֶרֶע כַּלָּה קְלֵייד וְכוּ׳ וְכוּ׳, דָאס אִיז נִישְׁט אַ חִינוּךְ פוּן דֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל סָבָא, דָאס אִיז נִישְׁט קַיין חִינוּךְ פוּן אַוֶועקְשְׁטֵיין פוּן דִי פְרֶעמְדֶע גַאס אוּן פוּן דִי פַאלְטְשֶׁע מָאדֶערְנֶע הַשְׁקָפוֹת.

וֶוען עֶס וָואלְט גֶעוֶוען וָואר וָואס דוּ שְׁרַייבְּסְט, אַז דִי מֵיידְלֶעךְ בַּאקוּמֶען אַ חִינוּךְ פוּן דֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל סָבָא וָואלְטְן דִי מֵיידְלֶעךְ גֶעזָאגְט פַאר דִי עֶלְטֶערְן: מִיר ווִילְן גָארְנִישְׁט, מִיר דַארְפְן גָארְנִישְׁט, מִיר ווִילְן נָאר טוּן וָואס דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הֵייסְט, נִישְׁט שְׁטֵיין אוּן אוֹיסְגֶעבְּן טוֹיזְנְטֶער דָאלֶער פַאר נַארִישֶׁע כָּבוֹד; מֶענְטְשְׁן וֶוערְן קְרַאנְק פוּן חֲתוּנָה מַאכְן דִי קִינְדֶער, פַאר נִישְׁטִיגֶע פָּאר שָׁעָה שֶׁוֶועְנְדְט מֶען אַוֶועק צֶוענְדְלִיגֶער טוֹיזְנְטֶער דָאלֶער, פַאר נִישְׁטִיגֶע פָּאר שָׁעָה וֶוערְט מֶען אַ בַּעַל חוֹב; פוּן וֶוען מֶען מַאכְט דֶעם שִׁידוּךְ בִּיזְ׳ן לְחַיִּים, תְּנָאִים - אִיז מֶען שׁוֹין אַ בַּעַל חוֹב פוּן צֶען טוֹיזְנְט דָאלֶער אוֹיבּ נִישְׁט מֶער, יֶעדְן טָאג וָואס מֶען הָאט אַ חָתָן כַּלָּה אִין שְׁטוּב קָאסְט עֶס אָפּ פַארְ׳ן מֶענְטְשׁ טוֹיזְנְטֶער דָאלֶער; פַארְוֶועם? פַארְוָואס? פַאר דִי מֵיידְל וָואס וֵוייסְט נִישְׁט וָואס לֶעבְּן אִיז? דִי מֵיידְלֶעךְ וָואלְטְן וֶוען גֶעדַארְפְט בַּאקוּמֶען אַ חִינוּךְ פוּן דֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל סָבָא, מֶען וָואלְט זֵיי גֶעדַארְפְט לֶערְנֶען זֵיי זָאלְן אַוֶועקְשְׁטֵיין פוּן דִי פְרֶעמְדֶע גַאס אוּן פוּן דִי פַאלְטְשֶׁע מָאדֶערְנֶע הַשְׁקָפוֹת; מֶען זָאל חוֹזֶק מַאכְן פוּן גֵיין אָנְגֶעטוּן טֵייעֶר, דִי מֵיידְלֶעךְ זָאלְן זִיךְ שֶׁעמֶען צוּ קוֹיפְן אַ כַּלָּה קְלֵייד פוּן טוֹיזְנְטֶער דָאלֶער פַאר דִי פָּאר שָׁעָה פוּן דִי חֲתוּנָה; מֶען וָואלְט גֶעדַארְפְט אַרַיין לֵייגְן אִין זֵיי אַ חוֹזֶק, אָפְּשְׁפֶּעטְן פוּן לֶעבְּן פַאר אַ צְוֵוייטְן. דָאס אִיז דֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל סָבָא, דָאס מֵיינְט אַוֶועקְשְׁטֵיין פוּן דִי פְרֶעמְדֶע גַאס אוּן פוּן דִי פַאלְטְשֶׁע מָאדֶערְנֶע הַשְׁקָפוֹת.

וָואס טְרַאכְסְטוּ, וֶוער אִיז שׁוּלְדִיג אִין דִי טֵייעֶרֶע שִׂמְחוֹת? וֶוער אִיז שׁוּלְדִיג אַז עֶלְטֶערְן וֶוערְן צֶעבְּלוּטִיגְט וֶוען עֶס קוּמְט צוּ מַאכְן שִׂמְחוֹת? אַנְשְׁטָאט זִיךְ פְרֵייעֶן בִּשְׁעַת אַ שִׂמְחָה, אַנְשְׁטָאט הַנָאָה צוּ הָאבְּן יֶעדֶע רֶגַע פוּן דִי שִׂמְחָה דַארְף מֶען זוּכְן וואוּ אוּן פוּן וֶועם צוּ בָּארְגְן גֶעלְט, מֶען וֶוערְט אַלְט אוּן שְׁוַואךְ בִּיז עֶס

טְרֶעט צוּ צוּם גֶעזוּנְט; וֶוער אִיז שׁוּלְדִיג אִין דֶעם? נָאר דִי סְקוּלְ׳ס! מֶען לֶערְנְט נִישְׁט מִיט דִי מֵיידְלֶעךְ וָואס דָאס לֶעבְּן אִיז, מֶען לֶערְנְט מִיט זֵיי טִיפֶע לִימוּדִים וָואס זֵיי דַארְפְן בִּכְלַל נִישְׁט וִויסְן אוּן נִישְׁט קֶענֶען, מֶען מַאכְט זֵיי מְשׁוּגָע מִיט זַאכְן וָואס וֶועט זֵיי גָארְנִישְׁט הֶעלְפְן אִין לֶעבְּן; דָאס אִיז אַ חִינוּךְ וָואס דוּ רוּפְסְט דֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל סָבָא? דָאס מֵיינְט אַוֶועקְשְׁטֵיין פוּן דִי פְרֶעמְדֶע גַאס אוּן פוּן דִי פַאלְטְשֶׁע מָאדֶערְנֶע הַשְׁקָפוֹת?

אִיךְ פְרֶעג דִיר, וֶוער אִיז שׁוּלְדִיג אַז אִינְגֶעלַייט קֶענֶען נִישְׁט לֶעבְּן? טֵייעֶרֶע כּוֹלֵל אִינְגֶעלַייט תַּלְמִידֵי חֲכָמִים, זֵיי ווִילְן לֶערְנֶען נָאךְ דִי חֲתוּנָה, זֵיי ווִילְן לֶעבְּן אַ פָּשׁוּט׳עֶ לֶעבְּן - וֶוערְן בַּעֲלֵי חוֹבוֹת וַוייל זֵייעֶרֶע וַוייבֶּער קוֹיפְן טֵייעֶרֶע קְלֵיידֶער פַאר זִיךְ אוּן פַאר דִי קִינְדֶער, אַלְץ פַאר יֶענֶעם, אַלְץ פַאר דִי חַבֶר׳טֶעס פוּן סְקוּל; דָאס אִיז דֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל סָבָא? דָאס מֵיינְט אַוֶועקְשְׁטֵיין פוּן דִי פְרֶעמְדֶע גַאס אוּן פוּן דִי פַאלְטְשֶׁע מָאדֶערְנֶע הַשְׁקָפוֹת?

טֵייעֶרֶע אִינְגֶעלַייט וָואס אַרְבֶּעטְן בִּיטֶער שְׁוֶוער צוּ קֶענֶען בְּרֶענְגֶען פַּרְנָסָה וֶוערְן פַארְקְלֶעמְט, זֵיי פַאלְן אַרַיין אִין גְרוֹיסֶע חוֹבוֹת וֶוען זֵייעֶרֶע וַוייבֶּער הַאלְטְן אִין אֵיין קוֹיפְן טֵייעֶרֶע חֲפֵצִים, טֵייעֶרֶע קִינְדֶער וֶועגֶעלֶעךְ (קֶערִידְזְשׁ) וְכַדוֹמֶה. דָאס גַאנְצֶע לֶעבְּן אִיז פַאר חַבֶר׳טֶעס; וֶוער אִיז שׁוּלְדִיג אִין דֶעם אוֹיבּ נִישְׁט דִי חִינוּךְ? וָואס בַּאקוּמְט אַ מֵיידְל אַלֶע אִירֶע יָארְן אִין סְקוּל? וָואס נֶעמְט זִי מִיט אוֹיף נָאךְ אִיר חֲתוּנָה פוּן אַלֶע יָארְן סְקוּל? דָאס אִיז אַ חִינוּךְ וָואס דוּ רוּפְסְט דֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל סָבָא? דָאס מֵיינְט אַוֶועקְשְׁטֵיין פוּן דִי פְרֶעמְדֶע גַאס אוּן פוּן דִי פַאלְטְשֶׁע מָאדֶערְנֶע הַשְׁקָפוֹת?

אַז מֶען רֶעדְט שׁוֹין פוּן סְקוּלְ׳ס דַארְף מֶען אוֹיךְ רֶעדְן אִיבֶּער וֶוער עֶס אִיז שׁוּלְדִיג אַז יֶעדֶע צְוֵוייטֶע מֵיידְל אוּן וַוייבְּל דַארְפְן גֵיין צוּ טֶערֶעפִּיסְטְן זִיךְ הֵיילְן, אוֹיבּ נִישְׁט דִי סְקוּלְס וָואס לֵייגְן אַ שְׁרֶעקְלִיכֶע לַחַץ אוֹיף דִי קִינְדֶער; מֶען פַארְלַאנְגְט פוּן דִי מֵיידְלֶעךְ זֵיי זָאלְן לֶערְנֶען אוּן זִיךְ פַארְהֶערְן סֵיי עֶנְגְלִישׁ אוּן סֵיי אִידִישׁ, דִי קִינְדֶער קֶענֶען נִישְׁט נֶעמֶען דִי דְרוּק, אוּן אוֹיבּ זֵיי קֶענֶען נִישְׁט דִי בְּחִינוֹת וֶוערְן זֵיי פַארְשֶׁעמְט; דָאס אִיז דֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל סָבָא? אוֹיבּ אַ מֵיידְל הָאט אַ שַׁארְפֶע פַארְשְׁטַאנְד אִיז זִי אַ מְצֻיֶּינֶת אוּן אוֹיבּ אַ מֵיידְל פַארְשְׁטֵייט נִישְׁט וָואס מֶען לֶערְנְט וֶוערְט זִי פוּן דִי שְׁוַואכֶע אוּן זִי דַארְף שׁוֹין הָאבְּן הִילְף - דָאס מֵיינְט אַוֶועקְשְׁטֵיין פוּן דִי פְרֶעמְדֶע גַאס אוּן פוּן דִי פַאלְטְשֶׁע מָאדֶערְנֶע הַשְׁקָפוֹת?

אַנְשְׁטָאט אוֹיסְלֶערְנֶען מֵיידְלֶעךְ זָאלְן הֶעלְפְן אִין שְׁטוּב, זֵיי זָאלְן זִיךְ

אוֹיסְלֶערְנֶען ווִי אַזוֹי מֶען פִירְט אַ אִידִישֶׁע שְׁטוּבּ, זֵיי לָאזְן הֶעלְפְן דִי מַאמֶע, דִי בַּאבֶּע - שִׁיקְט מֶען זֵיי אַהֵיים מִיט הֵיים אַרְבֶעט בִּיז אִין דִי שְׁפֶּעטֶע שָׁעוֹת, דָאס אִיז אַ חִינוּךְ פוּן דֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל סָבָא? דָאס מֵיינְט אַוֶועקְשְׁטֵיין פוּן דִי פְרֶעמְדֶע גַאס אוּן פוּן דִי פַאלְטְשֶׁע מָאדֶערְנֶע הַשְׁקָפוֹת? דָאס אִיז גֶעוֶוען דִי מַטָּרָה פוּן אוּנְזֶערֶע צַדִּיקִים וֶוען זֵיי הָאבְּן גֶעגְרִינְדְט דִי סְקוּלְ'ס?

וֶוער וֵוייסְט אוֹיבּ דִי גַאנְצֶע פַּרְשָׁה פוּן פַארְמַאכְן דִי מֵיידְל סְקוּלְ'ס אִיז נִישְׁט פוּן דִי טְרֶערְן פוּן אִידִישֶׁע מַאמֶעס וָואס וֵויינֶען אוֹיף דֶעם וָואס מֶען פַּיינִיגְט זֵייעֶרֶע קִינְדֶער אִין סְקוּלְ'ס; מֵיידְלֶעךְ וָואס דַארְפְן גָארְנִישְׁט ווִיסְן פַאר'ן לֶעבְן, מַאכְט מֶען זֵיי צֶעדְרֵייט מִיט לֶערְנֶען טִיפֶע חָכְמוֹת וָואס קֵיינֶער דַארְף עֶס נִישְׁט הָאבְּן. זֵיי דַארְפְן אֵיין זַאךְ ווִיסְן, אַז זֵיי זֶענֶען וֶוערְד, זֵיי זֶענֶען חָשׁוּב אוּן דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט זֵיי לִיבּ - זֵיי זָאלְן קֶענֶען אוֹיפְצִיעֶן אַ אִידִישֶׁע שְׁטוּבּ, נֶעמְט מֶען דָאס אוֹיךְ אַוֶועק פוּן זֵיי.

חִינוּךְ פוּן דֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל סָבָא אִיז אוֹיסְלֶערְנֶען קִינְדֶער נִישְׁט אוֹיסְצוּגֶעבְּן גֶעלְט, נִישְׁט גֵיין אָנְגֶעטוֹן מִיט קְלֵיידֶער וָואס דָאס גַאנְצֶע חֵן דֶערְפוּן אִיז אַז עֶס טְרָאגְט אַ טֵייעֶרֶע נָאמֶען פוּן אַ קָאמְפַּאנִי; דֶער פְּרָאבְּלֶעם אִיז אַז דִי טִיטְשֶׁער אַלֵיינְס הַאלְט נִישְׁט בַּיי דֶעם, קֶען זִי דָאס נִישְׁט אַרַיין בְּרֶענְגֶען צְווִישְׁן אִירֶע תַּלְמִידוֹת. הַלְוַאי זָאל זַיין אַזוֹי ווִי דוּ שְׁרַייבְּסְט, אַז דוּ לֶערְנְסְט אוֹיס מֶען זָאל אַוֶועקְשְׁטֵיין פוּן דִי פְרֶעמְדֶע גַאס אוּן פוּן דִי פַאלְטְשֶׁע מָאדֶערְנֶע הַשְׁקָפוֹת.

...

ווִי אַזוֹי זָאל אִיךְ גֶעבְּן דִי צְדָקָה פַאר מַיין טַאטֶע?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ הָאבּ נִישְׁט קַיין וֶוערְטֶער צוּ בַּאדַאנְקֶען דֶעם רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א פַאר'ן מִיר מַמָּשׁ גֶעבְּן לֶעבְּן, אַזוֹי ווִי אַ טוֹיטֶער מֶענְטְשׁ וֶועט קֵיינְמָאל נִישְׁט קֶענֶען גֶענוּג בַּאדַאנְקֶען פַאר דֶעם וָואס הָאט אִים מְחַיֶּה מֵתִים גֶעוֶוען. אִיךְ בִּין שׁוֹין טַאקֶע אִין דִי צְוַואנְצִיגֶער יָארְן, אָבֶּער אִיךְ הָאבּ אָנְגֶעהוֹיבְּן בֶּאֱמֶת צוּ לֶעבְּן עֶרְשְׁט לֶעצְטְנְס וֶוען אִיךְ הָאבּ אָנְגֶעהוֹיבְּן הֶערְן אַייעֶרֶע שִׁיעוּרִים.

מַיין טַאטֶע אִיז אַ אִיד וָואס זִיצְט אַ גַאנְצְן טָאג אוּן לֶערְנְט, עֶר הָאט גָארְנִישְׁט אִין לֶעבְּן אוֹיסֶער תּוֹרָה. אִיךְ הָאבּ זִיךְ אַיינְגֶעפִירְט אַז אִיךְ גֶעבּ יֶעדְן חוֹדֶשׁ מַיין מַעֲשֵׂר אוּן חֹמֶשׁ פַאר

מַיין טַאטֶע, אִיךְ לֵייג עֶס אַרַיין גְלַייךְ אִין זַיין בַּאנְק אַקַאוּנְט (חֶשְׁבּוֹן), אֵיינֶער הָאט מִיר אָבֶער לֶעצְטְנְס מְעוֹרֵר גֶעוֶוען אַז דָאס אִיז נִישְׁט דִי רִיכְטִיגֶע וֶועג, וַוייל מַיין טַאטֶע קֶען זִיךְ שֶׁעמֶען אַז זַיין זוּן גֶעבְּט אִים גֶעלְט יֶעדְן חוֹדֶשׁ, נָאר אִיךְ זָאל עֶנְדֶערְשׁ גֶעבְּן דָאס גֶעלְט פַּאר אַ צְדָקָה קַאסֶע, אוּן דוּרְךְ זֵיי זָאל עֶס אָנְקוּמֶען צוּ מַיין טַאטֶע, עֶס זָאל נִישְׁט גֵיין דִירֶעקְט פוּן מִיר צוּ אִים.

אִיךְ טְרַאכְט אָבֶער אַז אוֹיב וֶועט עֶר זֶען ווִי אִיךְ הֶער אוֹיף אִים צוּ גֶעבְּן דָאס גֶעלְט יֶעדְן חוֹדֶשׁ ווִי צוּגֶעוואוֹינְט, וֶועט עֶס אִים מֶער וֵויי טוּן ווִי וֶוען עֶר בַּאקוּמְט דָאס גֶעלְט דִירֶעקְט פוּן מִיר. וָואס זָאל אִיךְ טוּן?

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' פַּרְשַׁת בַּמִּדְבָּר, כ"ה אִיָּר, שְׁנַת תש"פ לִפְרַט קָטָן

לִכְבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיווּ.

דִי פְרַאגֶע אִיז, וָואס דַארְפְסְטוּ דֶערְצֵיילְן פַאר אַנְדֶערֶע וָואס דוּ טוּסְט? ווִי קוּמְט דָאס אַז אַ צְוֵוייטֶער זָאל בִּכְלַל ווִיסְן אַז דוּ גֶעבְּסְט דַיין צְדָקָה פַאר דַיין טַאטֶע - מִיט אַלֶע אֵיינְצֶעלְהֵייטְן אַז דוּ גֶעבְּסְט עֶס אִין זַיין בַּאנְק וְכוּ', וְכוּ'? אַז דוּ גֶעבְּסְט צְדָקָה פַאר דַיין טַאטֶע דַארְפְסְטוּ דָאס נִישְׁט מִיט קֵיינֶעם מִיטְטֵיילְן; דָאס אִיז צְוִוישְׁן דִיר אִינֶעם בַּאשֶׁעפֶער, קֵיינֶער דַארְף נִישְׁט ווִיסְן דַיינֶע חֶשְׁבּוֹנוֹת.

בִּכְלַל אִיז גוּט צוּ ווִיסְן וָואס מוֹהֲרַ"שׁ פְלֶעגְט שְׁטֶענְדִיג זָאגְן פַאר אִינְגֶעלַייט וָואס הָאבְּן אָנְגֶעהוֹיבְּן אַ גֶעשֶׁעפְט אַז זֵיי זָאלְן קֵיינְמָאל נִישְׁט דֶערְצֵיילְן פַאר קֵיינֶעם ווִיפִיל מֶען פַארְדִינְט אוּן ווִיפִיל גֶעלְט מֶען הָאט אַוֶועקְגֶעלֵייגְט וְכוּ', וְכוּ'. וֶוען אַנְדֶערֶע הַאלְטְן מִיט דִי חֶשְׁבּוֹנוֹת קוּמְט נִישְׁט אַרוֹיס פוּן דֶעם קַיין גוּטְס, אַזוֹי ווִי חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (תַּעֲנִית ח:): "אֵין הַבְּרָכָה מְצוּיָה אֶלָּא בְּדָבָר הַסָּמוּי מִן הָעַיִן", דִי בְּרָכוֹת קוּמֶען נָאר וֶוען קֵיינֶער וֵוייסְט נִישְׁט ווִיפִיל מֶען פַארְדִינְט.

זַיי מַמְשִׁיךְ מִיט דִי צְדָקָה דַוְקָא אוֹיף דֶעם וֶועג וָואס דוּ פְלֶעגְסְט גֶעבְּן בִּיז אַהֶער; אִין דֶעם זְכוּת פוּן צְדָקָה זָאלְסְטוּ זוֹכֶה זַיין אַז דוּ זָאלְסְט קֵיינְמָאל נִישְׁט דַארְפְן אָנְקוּמֶען צוּ קֵיינֶעם נָאר צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אַזוֹי ווִי דֶער רֶבִּי זָאגְט (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת יְשׁוּעָה, סִימָן יג): "עַל יְדֵי צְדָקָה תִּזְכֶּה, שֶׁלֹּא תִּצְטָרֵךְ לִישׁוּעַת אָדָם", וֶוער עֶס גֶעבְּט צְדָקָה וֶוערְט גֶעבֶּענְטְשְׁט אַז עֶר וֶועט קֵיינְמָאל נִישְׁט דַארְפְן אָנְקוּמֶען צוּ מֶענְטְשְׁן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

מֶעג מֶען הַאלְטְן בַּעֲלֵי חַיִּים אִין שְׁטוּבּ?

שְׁאֵלָה:

לְכָבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

יְיַשֶׁר כֹּחַ פַאר אַלֶע אַייעֶרע שִׁיעוּרִים, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל אַייךְ גֶעבְּן וַוייטֶער כֹּחַ אָנְצוּגֵיין.

אִיךְ וויל וויסְן וָואס דֶער רֶבִּי הָאט גֶעהַאלְטְן אִיבֶּער הָאבְּן בַּאשֶׁעפֶענִישְׁן אִינְדֶערְהֵיים, נִישְׁט צוּ הָאדֶעוֶוען, נָאר זִיךְ שְׁפִּילְן אוּן פַארְבְּרֶענְגֶען דֶערְמִיט.

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג׳ פַּרְשַׁת בַּמִּדְבָּר, כ״ה אִיָּר, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

דִי זֶעלְבֶּע שְׁאֵלָה פְרֶעגְט מֶען אָן מוֹהֲרַא״שׁ אִין שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּרֶסְלֶב (שו״ת בְּרֶסְלֶב, חֵלֶק ו׳, מִכְתָּב תרנא) אוֹיבּ מֶען מֶעג הָאדֶעוֶוען בַּעֲלֵי חַיִּים אִין שְׁטוּבּ אוּן מוֹהֲרַא״שׁ עֶנְטְפֶערְט: ״צְרִיכִים מְאֹד לִשְׁמוֹר לֹא לְגַדֵּל שׁוּם בַּעֲלֵי חַיִּים בְּתוֹךְ הַבַּיִת״, מֶען דַארְף זִיךְ זֵייעֶר הִיטְן פוּן הָאדֶעוֶוען בַּעֲלֵי חַיִּים אִין שְׁטוּבּ, ״כִּי זֶה גוֹרֵם לְהַרְבֵּה צָרוֹת בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת״, וַוייל דָאס בְּרֶענְגְט אַסַאךְ צָרוֹת סֵיי בְּרוּחָנִיּוּת אוּן סֵיי בְּגַשְׁמִיּוּת, ״וּבִפְרָט מִי שֶׁלֹּא נִזְהָר לְהַאֲכִילָם בַּזְּמַן וְכוּ׳, וְהוּא לֹא שָׂם לֵב עַל זֶה אֲפִלּוּ וְכוּ׳, עַל זֶה מְקַבְּלִים עוֹנֶשׁ מְאֹד מְאֹד גָּדוֹל״, וֶוער רֶעדְט נָאךְ אוֹיבּ מֶען פַארְגֶעסְט זֵיי צוּ גֶעבְּן עֶסְן אִין צַייט, מֶען כַאפְּט זִיךְ נִישְׁט, אוֹיף דֶעם בַּאקוּמְט מֶען זֵייעֶר אַ גְרוֹיסֶע שְׁטְרָאף, דֶערִיבֶּער - זָאגְט מוֹהֲרַא״שׁ: ״וְלָכֵן לָמָּה צְרִיכִים לְהִכָּנֵס בְּסַכָּנָה הַזּוֹ״, וָואס פֶעלְט אוֹיס זִיךְ אַרַיין צוּ לֵייגְן אִין אַזַא סַכָּנָה?

מוֹהֲרַא״שׁ בְּרֶענְגְט אִינֶעם בְּרִיוו אַ מַעֲשֶׂה וָואס הָאט פַּאסִירְט אִין דִי צַייטְן פוּנֶעם הֵיילִיגְן אֲרִיזַ״ל, אַ פָּארְפָאלְק זֶענֶען גֶעקוּמֶען צוּם אֲרִיזַ״ל בֶּעטְן אַ בְּרָכָה אוֹיף קִינְדֶער, הָאט דֶער הֵיילִיגֶער אֲרִיזַ״ל זֵיי גֶעזָאגְט: ״דָאס וָואס אִיר הָאט נִישְׁט

קַיין קִינְדֶער, דָאס קוּמְט אַלְץ שְׁטְרָאף וַוייל אִיר הָאדֶעוֶועט הִינֶער אוּן אֵיינְמָאל הָאט אִיר גֶענוּמֶען דִי לֵייטֶער וָואס דִי הִינֶער נוּצְן אַרַיין צוּ גֵיין אִין זֵייעֶר שְׁטֵייג, אִיר הָאט דָאס אַוֶועקְגֶענוּמֶען פַאר אַייעֶרֶע גֶעבְּרוֹיכְן אוּן אִיר הָאט פַארְגֶעסְן דָאס צוּרִיק צוּ לֵייגְן, דֶערִיבֶּער זֶענְט אִיר גֶעשְׁטְרָאפְט אַז אִיר הָאט נִישְׁט קַיין קִינְדֶער".

מוֹהֲרָא"שׁ שְׁרַייבְּט וַוייטֶער, דֶערִיבֶּער דַארְף מֶען זִיךְ זֵייעֶר הִיטְן נִישְׁט צוּ הָאדֶעוֶועןן קַיין שׁוּם בַּעַל חַי, וֶוער רֶעדְט נָאךְ פוּן הָאבְּן אַ הוּנְט אִין שְׁטוּבּ, אוֹיף דֶעם זָאגְן דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים (שַׁבָּת סג.): "כָּל הַמְּגַדֵּל כֶּלֶב רַע בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ מוֹנֵעַ חֶסֶד מִתּוֹךְ בֵּיתוֹ", וֶוער עֶס הַאלְט אַ הוּנְט אִין שְׁטוּבּ הַאלְט צוּרִיק חֶסֶד פוּן זַיין שְׁטוּבּ.

דֶערִיבֶּער אִיז נִישְׁט כְּדַאי צוּ הָאדֶעוֶועןן קַיין שׁוּם בַּעַל חַי אִין שְׁטוּבּ.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

זָאל אִיךְ צוּרִיק גֵיין וואוֹינֶען קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אַ גְרוֹיסְן יְיַשֶׁר כֹּחַ פַאר אַלֶע חִיזוּק אִין אֱמוּנָה, הִתְבּוֹדְדוּת, דֶרֶךְ הַלִּימוּד, אוּן נָאךְ, דָאס הָאט מִיר מַמָּשׁ גֶעגֶעבְּן אַ נֵייעֶם לֶעבְּן.

אִיךְ קוּם פוּן אַ קְלֵיינֶע קְהִלָּה אִין אֵייְרָאפֶּע, אוּן אִיךְ הָאבּ חֲתוּנָה גֶעהַאט קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל פַאר 13 יָאר צוּרִיק. פַאר דִי עֶרְשְׁטֶע 7 יָאר הָאבְּן מִיר גֶעווּאוֹינְט אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אִיךְ הָאבּ אָבֶּער זִיךְ נִישְׁט גֶעקֶענְט צוּגֶעווּאוֹינֶען צוּ דִי אָרְטִיגֶע לֶעבְּן, וַוייל אִיךְ קוּם פוּן אַ רוּאִיגֶע שְׁטִילֶע פְּלַאץ אוּן דָארְט אִיז מִיר גֶעוֶוען זֵייעֶר אָנְגֶעצוֹיגְן, אוֹיךְ הָאבּ אִיךְ זִיךְ נִישְׁט מְסַדֵּר גֶעוֶוען מִיט אַ גֶעהֶערִיגֶע שׁוּל אוּן רָב, מַיין וַוייבּ הָאט דָארְט אַבִּיסְל גֶעאַרְבֶּעט אָבֶּער מִיר הָאבְּן זִיךְ זֵייעֶר גֶעמוּטְשֶׁעט מִיט פַּרְנָסָה, אוּן דֶערְפַאר הָאבּ אִיךְ אַלְץ גֶעוָואלְט צוּרִיק גֵיין קַיין אֵייְרָאפֶּע.

לְמַעֲשֶׂה זֶענֶען מִיר טַאקֶע צוּרִיק גֶעקוּמֶען קַיין אֵייְרָאפֶּע צוּ מַיין הֵיימְשְׁטָאט, אוּן מִיר וואוֹינֶען שׁוֹין דָא דִי לֶעצְטֶע 6 יָאר, אִיךְ הָאבּ גֶעעֶפְנְט אַ בִּיזְנֶעס, מִיר הָאבְּן בָּרוּךְ הַשֵּׁם לִיבְטִיגֶע קִינְדֶערְלֶעךְ, אוּן עֶס אִיז גֶעוֶוען זֵייעֶר גוּט בִּיז יֶעצְט.

מַיין וַוייבּ הָאט זִיךְ אָבֶּער נִישְׁט גֶעקֶענְט צוּגֶעווּאוֹינֶען צוּ דִי הִיזִיגֶע לֶעבְּן, אוּן זִי וִויל זֵייעֶר שְׁטַארְק צוּרִיקְגֵיין קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. בִּפְרַט לֶעצְטְנְס וֶוען מַיין פַּרְנָסָה הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן הִינְקֶען,

די בִּיזְנֶעס גֵייט נִישְׁט אַזוֹי גוּט אִין די לֶעצְטֶע חֳדָשִׁים, בִּיז יֶעצְט וֶוען דֶעם חוֹדֶשׁ הָאבּ אִיךְ שׁוֹין נִישְׁט גֶעהַאט קַיין גֶעלְט צוּ צָאלְן מַיין דירָה אוּן שְׂכַר לִימוּד.

מַיין ווייבּ זָאגְט אַז דָאס אִיז אַ סִימָן פוּן הִימְל אַז עֶס אִיז צַייט צוּרִיק צוּ גֵיין קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, מַיין יוּנְגְסְטֶע קִינְד וֶוערְט שׁוֹין 4 יָאר אוּן זִי זָאגְט אַז דָארְט וֶועט זִי שׁוֹין קֶענֶען אָנְהוֹיבְּן גֶעהֶעריג אַרְבֶּעטְן אוּן אֶפְשָׁר וֶועל אִיךְ קֶענֶען פוּן דָארְט ווייטֶער פִירְן די הִיזִיגֶע בִּיזְנֶעס, כָּאטְשׁ וָואס עֶס אִיז נִישְׁט אַזוֹי גְרִינְג. אוֹיךְ זָאגְט זִי אַז דָארְט אִיז דָאס לֶעבְּן בִּילִיגֶער, מִיר הָאבְּן דָארְט אַן אֵייגֶענֶע דירָה אוּן מִיר דַארְפְן נִישְׁט צָאלְן קַיין דירָה גֶעלְט, אוּן שְׂכַר לִימוּד אִיז אוֹיךְ בִּילִיגֶער דָארְט.

אִיךְ הָאבּ אָבֶּער זֵייעֶר לִיבּ דָא צוּ זַיין, אִיךְ מֵיין אוֹיךְ אַז די חִינוּךְ פַאר די קִינְדֶער אִיז דָא בֶּעסֶער, אוּן אִיךְ ווייס בֶּאֱמֶת נִישְׁט וָואס צוּ טוּן, וָואס עֶס וֶועט זַיין בֶּעסֶער פַאר אוּנְז. אִיךְ הָאבּ גֶעמַאכְט אַסַאךְ הִתְבּוֹדְדוּת אוֹיף דֶעם, אִיךְ הָאבּ גֶעבֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אִיךְ זָאל וִויסְן וָואס צוּ טוּן, אוּן עֶס אִיז מִיר אוֹיסְגֶעקוּמֶען אַז אִיךְ זָאל שְׁרַייבְּן דֶעם בְּרִיוו פַאר'ן רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א, אוּן וָואס דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה וֶועט זָאגְן וֶועל אִיךְ טוּן.

אַ גְרוֹיסְן יְיַשֶׁר כֹּחַ.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג׳ פַּרְשַׁת בַּמִּדְבָּר, כ"ה אִיָּר, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

אַז דַיין ווייבּ וִויל שְׁטַארְק צוּרִיק גֵיין קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אוּן זִי אִיז גְרֵייט דִיר צוּ הֶעלְפְן וְכוּ׳ דַארְפְט אִיר זָארְגְן פַאר אַ גוּטֶע מוֹסָד, אַן עֶרְלִיכֶע מוֹסָד, אַ פְּלַאץ פַאר אַייעֶרֶע קִינְדֶער זֵיי זָאלְן קֶענֶען אוֹיסְוַואקְסְן גֶעזוּנְט אוּן עֶרְלִיךְ, אוּן אוֹיבּ אַייעֶרֶע קִינְדֶער וֶוערְן אָנְגֶענוּמֶען אִין אַן עֶרְלִיכֶע מוֹסָד זָאלְט אִיר צוּרִיק גֵיין קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אוּן אִיר וֶועט הָאבְּן גְרוֹיס הַצְלָחָה.

בְּנוֹגֵעַ פַּרְנָסָה וְכוּ׳; וִויסְן זָאלְסְטוּ, וֶוען מֶען אִיז מְסוּפָּק וואו מֶען זָאל וואוֹינֶען וְכוּ׳ אִיז פַּרְנָסָה נִישְׁט די זַאךְ אוֹיף וָואס מֶען דַארְף קוּקְן, דֶער עִיקָר וָואס אַ אִיד דַארְף קוּקְן אִיז אוֹיף אֵיין זַאךְ: "אוֹיף די חִינוּךְ הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת"; וֶוען מֶען זוּכְט אַ פְּלַאץ וואו צוּ וואוֹינֶען אִיז חִינוּךְ הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת די וִויכְטִיגְסְטֶע זַאךְ; פַּרְנָסָה גֶעבְּט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וואו אִימֶער מֶען וואוֹינְט אוּן וואו אִימֶער מֶען גֶעפִינְט זִיךְ, עֶס אִיז נַארִישׁ צוּ טְרַאכְטְן אַז דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְנְס הַאנְט וָואס גֶעבְּט פַּרְנָסָה קוּמְט אָן

נָאר קַיין אֵייְראפֶּע; עֶס אִיז דָא גֶענוּג אוּן נָאךְ פַּרְנָסָה אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אוּן עֶס זֶענֶען דָא גֶענוּג מֶענְטְשְׁן וָואס מוּטְשֶׁען זִיךְ אוֹיף פַּרְנָסָה אִין אֵייְראפֶּע, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער שְׁפַּייזְט יֶעדְן אֵיינֶעם, עֶר גֶעבְּט פַּרְנָסָה פַאר יֶעדְן אֵיינֶעם; אַ אִיד דַארְף קוּקְן אוֹיף זַיינֶע קִינְדֶער, דִי קִינְדֶער זָאלְן הָאבְּן אַ פְּלַאץ וואוּ זֵיי וֶועלְן אוֹיפְוָואקְסְן עֶרְלִיכֶע אִידְן.

דֶערִיבֶּער זָאלְט אִיר זִיךְ נָאכְפְרֶעגְן אוֹיף אַ גוּטֶע מוֹסָד, אַן עֶרְלִיכֶע מוֹסָד, אוּן אַז זֵיי נֶעמֶען אַרַיין אַייעֶרֶע קִינְדֶער אִיז גוּט פַאר עֶנְק צוּרִיק צוּ גֵיין קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בִּפְרַט אַז אִיר הָאט דָאךְ אַ דִירָה דָארְט אוּן אַז דַיין וַוייב וֶועט זַיין פְרֵיילִיךְ פוּן דֶעם, זִי וֶועט הַנָאָה הָאבְּן צוּ זַיין אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וֶועסְטוּ מַצְלִיחַ זַיין אִין אַלֶע דַיינֶע וֶועגְן.

...

וִוי אַזוֹי גֶעבְּט מֶען זִיךְ אַן עֵצָה מִיט אַ פַּאר׳חָלוֹמְ׳ט קִינְד?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

צוּם עֶרְשְׁט אַ גְרוֹיסְן יְיַשֶׁר כֹּחַ פַאר אַלֶע שִׁיעוּרִים אוּן חִיזוּק, וּבִפְרַט פַאר דִי חִיזוּק אוֹיפְ'ן סֵדֶר דֶרֶךְ הַלִּימוּד, יֶעדֶעס מָאל וָואס אִיךְ הֶער עֶס שְׁטַארְקְט עֶס מִיר פוּן פְרִישׁ צוּרִיק צוּ לוֹיפְן צוּ דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט מִיר גֶעגֶעבְּן אַ לִיכְטִיגֶער זוּן, עֶר אִיז אָבֶּער זֵייעֶר אַ פַּאר'חָלוֹמְ'טֶער, עֶר קֶען זִיצְן שָׁעוֹת אוּן זַיין פַארְנוּמֶען בְּלוֹיז מִיט זַיינֶע חֲלוֹמוֹת אוּן פַאנְטַאזִיעֶס. דֶער מְלַמֵּד הָאט נִישְׁט קַיין פְּרָאבְּלֶעמֶען מִיט אִים, וַוייל עֶר שְׁטֶערְט נִישְׁט אִין קְלַאס, עֶר זִיצְט רוּאִיג אוֹיף זַיין פְּלַאץ, וֶוען עֶס קוּמְט אָבֶּער צוּ קֶענֶען דָאס לֶערְנֶען, הָאט עֶר נִישְׁט אַנוּנְג וָואס מֶען הָאט גֶעלֶערְנְט אִין חֵדֶר.

אִיךְ פְּרוּבִּיר אַבִּיסְל צוּ לֶערְנֶען מִיט אִים אִינְדֶערְהֵיים, אָבֶּער עֶס אִיז מַמָּשׁ וִוי קְרִיכְן אוֹיף דִי גְרָאדֶע וֶוענְט, נָאר וֶוען אִיךְ שְׁרֵיי אִים אָן אָדֶער אִיךְ גֶעבּ אִים אַ פֶּעטְשְׁל, דֶעמָאלְט וֶועקְט עֶר זִיךְ אוֹיף אוּן הוֹיבְּט אָן אַבִּיסְל אוֹיסְהֶערְן, אָבֶּער עֶס נֶעמְט נִישְׁט לַאנְג בִּיז וֶוען עֶר וֶוערְט ווִידֶער פַארְ'חָלוֹמְ'ט, בִּיז אִיךְ גֵיי מַמָּשׁ אַרוֹיס פוּן דִי כֵּלִים, אִיךְ הָאבּ אָבֶּער נִישְׁט קַיין אַנְדֶערֶע אוֹיסְוֶועג, וַוייל אִיךְ ווִיל נִישְׁט עֶר זָאל אוֹיסְוַואקְסְן אַ לֵיידִיגֶער שְׁטְרִיק.

אִיךְ וֵוייס אַז עֶר אִיז נִישְׁט שׁוּלְדִיג, וַוייל דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט אִים אַזוֹי בַּאשַׁאפְן,

אָבֶער אִיךְ קֶען אִים נִישְׁט לָאזְן אַזוֹי לוֹיפְן, אוּן דָאס וָואס אִיךְ רֶעג זִיךְ אוֹיף אִים קוּמְט דָאךְ נָאר מִיט אַ גוּטֶע כַּוָּונָה אִים צוּ שְׁטֶעלְן אִין פְּלַאץ.

וְוי אַזוֹי זָאל אִיךְ זִיךְ אוּמְגֵיין מִיט אִים?

יְיַשֶׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' פַּרְשַׁת בַּמִּדְבָּר, כ"ה אִיָּר, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

אִיךְ בֶּעט דִיר זֵייעֶר דוּ זָאלְסְט אַכְטוּנְג גֶעבְּן אוֹיף דַיין זוּן אִים נִישְׁט צוּ פַארְשֶׁעמֶען אוּן אִים נִישְׁט צוּ צֶעקְלַאפְּן; אַז דוּ וֶועסְט אִים אוֹיפְהֶייבְּן וֶועסְטוּ עֶרְגֶעץ אָנְקוּמֶען מִיט אִים, אָבֶער אוֹיבּ דוּ וֶועסְט אִים פַארְשֶׁעמֶען, דוּ וֶועסְט אִים בַּאטִיטְלֶען מִיט אַ צוּנָאמֶען 'חוֹלֶם', אָדֶער 'פַאר'חָלוֹם'טֶער' וְכַדוֹמֶה, אָדֶער דוּ וֶועסְט אִים שְׁלָאגְן ה' יִשְׁמְרֵינוּ - וֶועסְטוּ אִים חָרוּב מַאכְן אִינְגַאנְצְן.

שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, דֶער חָכָם פוּן דִי וֶועלְט לֶערְנְט אוּנְז וִוי אַזוֹי מְחַנֵּךְ צוּ זַיין קִינְדֶער (מִשְׁלֵי כב, ו): "חֲנֹךְ לַנַּעַר עַל פִּי דַרְכּוֹ, גַּם כִּי יַזְקִין לֹא יָסוּר מִמֶּנָּה"; דָאס הֵייסְט מֶען דַארְף מְחַנֵּךְ זַיין קִינְדֶער "עַל פִּי דַרְכּוֹ" - לוֹיט זַיין וֶועג. יֶעדֶעס קִינְד הָאט אַנְדֶערֶע נַאטוּרְן, אַן אַנְדֶערֶע מֹחַ אוּן אַן אַנְדֶערֶע וֶועג וִוי אַזוֹי עֶר וַואקְסְט, מֶען דַארְף גֵיין מִיט יֶעדְן אֵיינֶעם אוֹיף זַיין וֶועג. אֵיינֶער אִיז אַ שַׁארְפֶער קָאפּ - דֶער צְוֵוייטֶער אִיז אַ גְרָאדֶער קָאפּ, אֵיינֶער אִיז אַ שְׁנֶעלֶער קָאפּ - דֶער צְוֵוייטֶער אִיז אַ שְׁטַייטֶער קָאפּ; מִיט יֶעדְן קִינְד דַארְף מֶען גֵיין אוֹיף זַיין וֶועג.

מִיר גֶעפִינֶען בַּיים הֵיילִיגְן תַּנָּא רֶבִּי יוֹחָנָן בֶּן גּוּדְגְדָא, אַז זַיינֶע קִינְדֶער זֶענֶען גֶעוֶוען טוֹיבֶּע קִינְדֶער לֹא עָלֵינוּ; דָאךְ זֶעעֶן מִיר וָואס חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה דֶערְצֵיילְן אַז זֵיי זֶענֶען גֶעוֶוען מְמוּנֶה אוֹיף אַלֶע טָהֳרוֹת אִין יְרוּשָׁלַיִם (תּוֹסֶפְתָּא תְּרוּמוֹת פֶּרֶק א, יְרוּשַׁלְמִי שָׁם). זֶעט מֶען פוּן דֶעם וִוי דִי הֵיילִיגֶע תַּנָּאִים הָאבְּן אוֹיפְגֶעבּוֹיט זֵייעֶרֶע קִינְדֶער; אֲפִילוּ זֵיי זֶענֶען גֶעוֶוען טוֹיבּ לֹא עָלֵינוּ, דָאךְ זֶענֶען זֵיי גֶעוֶוען גְרוֹיסֶע צַדִּיקִים אוּן זֵיי הָאבְּן גֶעדִינְט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף זֵייעֶר וֶועג.

אַז דוּ וֶועסְט הָאבְּן סַבְלָנוּת מִיט דַיין זוּן וֶועט עֶר אוֹיסְוַואקְסְן אַ גֶעזוּנְטֶער מֶענְטְשׁ, עֶר וֶועט אוֹיסְוַואקְסְן לוֹיט זַיינֶע כִּשְׁרוֹנוֹת אוּן דוּ וֶועסְט הָאבְּן אַסַאךְ נַחַת פוּן אִים, אוֹיבּ אָבֶער דוּ וֶועסְט אִים טְשֶׁעפֶּען וֶועט גָארְנִישְׁט בְּלַייבְּן פוּן אִים.

בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן יֶעדְן טָאג פַאר אַלֶע דַיינֶע קִינְדֶער זֵיי זָאלְן זַיין עֶרְלִיכֶע אִידְן און בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן פַאר דֶעם קִינְד עֶר זָאל זוֹכֶה זַיין אַז זַיין קָאפּ און מֹחַ זָאל זִיךְ אִים עֶפֶענֶען, עֶר זָאל פַארְשְׁטֵיין לֶערְנֶען און לִיבּ הָאבְּן צוּ לֶערְנֶען - וֶועסְטוּ זֶען גְרוֹיסֶע וואוּנְדֶער. אַזוֹי וִוי חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה דֶערְצֵיילְן אוֹיף דֶעם אוֹיבְּנְדֶערְמַאנְטֶער תַּנָּא רֶבִּי יוֹחָנָן בֶּן גִּדְגְּדָא (חֲגִיגָה ג.) אַז זַיינֶע אֵיינִיקְלֶעךְ זֶענֶען אוֹיךְ גֶעוֶוען טוֹיבֶּע, זֵיי פְלֶעגְן זִיצְן אִין בֵּית הַמֶּדְרָשׁ בַּיי דִי שִׁיעוּרִים פוּן דֶעם הֵיילִיגְן תַּנָּא רֶבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא און זֵיי פְלֶעגְן זִיךְ שָׁאקְלֶען און מַאכְן מִיט זֵייעֶרֶע לִיפְּן, הָאט רֶבִּי מִתְפַּלֵּל גֶעוֶוען אַז זֵיי זָאלְן וֶוערְן גֶעזוּנְט בִּיז זֵיי זֶענֶען גֶעוָוארְן אוֹיס טוֹיבּ; דָאס זָאלְסְטוּ טוּן טָאג נָאךְ טָאג, נַאכְט נָאךְ נַאכְט - דַאוֶונֶען און בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן פַאר אַלֶע קִינְדֶער און פַאר דֶעם קִינְד, דוּרְכְדֶעם וֶועסְטוּ זֶען נִיסִים.

נָאכְאַמָאל, אִיךְ בֶּעט דִיר און אִיךְ וָוארְן דִיר, גֶעבּ אַכְטוּנְג אִים נִישְׁט צוּ שְׁלָאגְן און נִישְׁט פַארְשֶׁעמֶען.

...

וִוי אַזוֹי בַּאהֶערְשְׁט מֶען זִיךְ, נִישְׁט צוּ וֶוערְן אִין כַּעַס?

שְׁאֵלָה:

לִכְבוֹד דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א,

אִיךְ בִּין אַ בָּחוּר וָואס אִיז זִיךְ מְחַיֶ' מִיט דִי שִׁיעוּרִים, און אִיךְ שִׁיק עֶס אוֹיךְ פַאר מַיינֶע חֲבֵרִים וָואס זֶענֶען זִיךְ מְחַיֶ' דֶערְמִיט, אִיךְ הָאבּ בָּרוּךְ הַשֵּׁם אָנְגֶעהוֹיבְּן פִיל מֶער צוּ לֶערְנֶען דוּרְךְ דִי שִׁיעוּרִים.

אִיךְ דַארְף אַן עֵצָה וִוי אַזוֹי זִיךְ צוּ שְׁטַארְקְן אִיבֶּער דִי נִסָּיוֹן פוּן כַּעַס. וֶוען אִיךְ בִּין אִין יְשִׁיבָה קוּמְט מִיר קֵיינְמָאל נִישְׁט אוֹיס זִיךְ אוֹיפְצוּרֶעגְן אוֹיף אֵיינֶעם, אָבֶּער וֶוען אִיךְ קוּם אַהֵיים וֶוער אִיךְ זֵייעֶר נֶערְוֶועז פוּן מַיינֶע בְּרִידֶער און שְׁוֶועסְטֶער וָואס דְרֵייעֶן אִיבֶּער דִי הוֹיז, בִּפְרַט יֶעצְט אִין דִי קָארָאנֶע צַייטְן וֶוען יֶעדֶער אִיז אִינְדֶערְהֵיים, קֶען אִיךְ מַמָּשׁ אַרוֹיסְגֵיין פוּן דִי כֵּלִים פוּן מַיינֶע גֶעשְׁוִוסְטֶער, אִיךְ גֵיי אַרַיין אִין אַ גֶעפֶערְלִיכֶע כַּעַס און אִיךְ הָאבּ שׁוֹין אֲפִילוּ צֶערִיסְן זַאכְן פוּן גְרוֹיס כַּעַס.

אִיךְ וִויל זֵייעֶר שְׁטַארְק זִיךְ קֶענֶען בַּאהֶערְשְׁן, אֶפְשָׁר הָאט דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א אַן עֵצָה פַאר מִיר?

יְיַשֶּׁר כֹּחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' פַּרְשַׁת בַּמִּדְבָּר, כ"ה אִיָּר, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

פְּרוּבִּיר דִי עֵצָה פוּן רֶבִּי'ן, דִי עֵצָה פוּן הִתְבּוֹדְדוּת; מַאךְ זִיךְ אַ קְבִיעוּת יֶעדְן טָאג צוּ בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן עֶר זָאל דִיר רַאטֶעוֶועט פוּן דִי שְׁלֶעכְטֶע מִדָּה פוּן כַּעַס. וֶוען מֶען וֶוערְט בְּכַּעַס אִיז אַ סִימָן אַז דִי אֱמוּנָה אִיז נִישְׁט אַזוֹי וִוי עֶס דַארְף צוּ זַיין, וַוייל דֶער וָואס הָאט אֱמוּנָה, עֶר לֶעבְּט מִיט אֱמוּנָה אוּן וֵוייסְט אַז עֶס קֶען גָארְנִישְׁט פַּאסִירְן נָאר פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אִיז דָאךְ נִישְׁט שַׁיָיךְ זִיךְ צוּ רֶעגְן וֶוען זַאכְן גֵייעְן נִישְׁט וִוי אַזוֹי עֶר וִויל. דֶערִיבֶּער זָאגְן דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (עֵירוּבִין סה.): "אָמַר רַבִּי אִילְעַאי בִּשְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אָדָם נִיכָּר, בְּכוֹסוֹ בְּכִיסוֹ וּבְכַעֲסוֹ", מֶען קֶען דֶערְקֶענֶען אַ מֶענְטְשׁ אוֹיבּ עֶר אִיז אַן עֶרְלִיכֶער אִיד בַּיי דְרֵיי פֶּעלֶער, אֵיינֶע פוּן דִי פֶּעלֶער אִיז "בְּכַעֲסוֹ", אַזוֹי וִוי רַשִׁ"י זָאגְט (שָׁם): "שֶׁאֵינוֹ קַפְּדָן יוֹתֵר מִדַּאי", דֶער וָואס אִיז נִישְׁט מַקְפִּיד וֶוען עֶס גֵייט אִים נִישְׁט וִוי אַזוֹי עֶר וִויל; דָאס אִיז אַ סִימָן אַז דֶער מֶענְטְשׁ לֶעבְּט מִיט אֱמוּנָה, עֶר גְלֵייבְּט אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער פִירְט אַלֶעס.

פָאלְג דֶעם רֶבִּי'ן, הֵייבּ אָן לֶעבְּן מִיט הִתְבּוֹדְדוּת; אַז מֶען נֶעמְט דֶעם רֶבִּינְ'ס עֵצָה פוּן הִתְבּוֹדְדוּת, מֶען לֶעבְּט מִיטְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן מֶען רֶעדְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן ווּאוּ מֶען גֵייט אוּן וואוּ מֶען שְׁטֵייט, דֶעמָאלְט גֶעדֶענְקְט מֶען אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער פִירְט דֶער וֶועלְט; מֶען רֶעגְט זִיךְ נִישְׁט אוֹיף וֶוען עֶס גֵייט נִישְׁט וִוי אַזוֹי מֶען וִויל, מֶען וֵוייסְט אַז אַלֶעס אִיז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער. אוּן אַוַדַּאי אוּן אַוַדַּאי הָאט מֶען אַ רֵיינֶעם דִיבּוּר; מֶען שֶׁעלְט נִישְׁט וֶוען עֶפֶּעס אוּמְאַנְגֶענֶעם פַּאסִירְט.

אַ מֶענְטְשׁ וָואס שֶׁעלְט קְלָלוֹת אִיז אַ סִימָן אַז עֶר הָאט נִישְׁט קַיין אֱמוּנָה, עֶר לֶעבְּט נִישְׁט מִיטְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן, אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי זָאגְט (סֵפֶר הַמִּידוֹת, אוֹת קְלָלָה, חֵלֶק ב', סִימָן א'): "אָדָם הָרָגִיל בִּקְלָלוֹת, הוּא מֵעוֹלַם הַתּוֹהוּ", אֵיינֶער וָואס אִיז צוּגֶעוואוֹינְט צוּ שֶׁעלְטְן דֶער אִיז אִין עוֹלָם הַתֹּהוּ, עֶר לֶעבְּט אָן אֱמוּנָה, בַּיי אִים אִיז אַלֶעס תֹּהוּ וָבֹהוּ. אוּן אַזוֹי אוֹיךְ פַּארְקֶערְט: "הָרָגִיל בִּבְרָכָה, הוּא מֵעוֹלַם הַתִּקּוּן", וֶוער עֶס בֶּענְטְשְׁט יֶעדְן אֵיינֶעם, דֶער אִיז אִין עוֹלָם הַתִּיקּוּן; בַּיי אִים אִיז אַלֶעס פַּארְרָאכְטְן, עֶר וֵוייסְט אַז קֵיינֶער קֶען אִים נִישְׁט שְׁלֶעכְטְס טוּן, קֵיינֶער קֶען אִים נִישְׁט שֶׁעדִיגְן

אוּן קֵיינֶער קֶען אִים גָארְנִישְׁט צוּנֶעמֶען, דֶערְפַּאר קֶען עֶר בֶּענְטְשְׁן יֶעדְן אֵיינֶעם.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

אִישׁ אֱמוּנוֹת

שִׂמְחָה נֶעמְט אַוֶועק אַלֶע צָרוֹת און יְסוּרִים.

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג׳ פַּרְשַׁת בְּהַר-בְּחֻקוֹתַי, י״ח אִיָּר, לַ״ג בָּעֹמֶר, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

... תְּחְיֶ׳.

אַייעֶר טַאטֶע הָאט מִיר גֶעשְׁרִיבְּן אַז אִיר בַּאקוּמְט אַסַאךְ חִיזוּק פוּן דִי שִׁיעוּרִים אִין יְשִׁיבָה; אִיר מִיט נָאךְ מֵיידְלֶעךְ זֶענֶען זִיךְ מְחַיֶּ׳ מִיט דִי חִיזוּק פוּנֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּי׳ן.

אִיר זָאלְט זֶען צוּ זַיין פְרֵיילִיךְ; דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן כד): "מִצְוָה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד", עֶס אִיז אַ גְרוֹיסֶע מִצְוָה צוּ זַיין שְׁטֶענְדִיג פְרֵיילִיךְ, "וּלְהִתְגַּבֵּר לְהַרְחִיק הָעַצְבוּת וְהַמָּרָה שְׁחֹרָה בְּכָל כֹּחוֹ", און אַוֶועק נֶעמֶען פוּן זִיךְ דִי עַצְבוּת און מָרָה שְׁחוֹרָה מִיט אַלֶע כּוֹחוֹת. "וְכָל הַחוֹלַאַת הַבָּאִין עַל הָאָדָם, כֻּלָּם בָּאִין רַק מִקִּלְקוּל הַשִּׂמְחָה", אַלֶע מַחְלוֹת און קְרֶענְק וָואס קוּמֶען אוֹיפְ׳ן מֶענְטְשׁ קוּמְט נָאר צוּלִיבּ עַצְבוּת און מָרָה שְׁחוֹרָה. און דֶער רֶבִּי זָאגְט וַוייטֶער: "וְגַם חַכְמֵי הָרוֹפְאִים הֶאֱרִיכוּ בָּזֶה, שֶׁכָּל הַחוֹלַאַת עַל יְדֵי מָרָה שְׁחֹרָה וְעַצְבוּת, וְהַשִּׂמְחָה הוּא רְפוּאָה גְּדוֹלָה", אוֹיךְ דִי דָאקְטוֹרִים זֶענֶען מוֹדֶה אַז אַלֶע פְּרָאבְּלֶעמֶען און קְרֶענְק קוּמֶען פוּן נִישְׁט זַיין פְרֵיילִיךְ און שִׂמְחָה אִיז אַ רְפוּאָה פַאר אַלֶע קְרֶענְק; וֶוען אַ מֶענְטְשׁ אִיז פְרֵיילִיךְ נֶעמְט עֶר אַוֶועק פוּן זִיךְ אַלֶע צָרוֹת און יְסוּרִים.

הֶערְט׳ס לֶעבֶּעדִיגֶע מוּזִיק יֶעדְן טָאג; טַאנְצְט און שְׁפְּרִינְגְט אַז אִיר זֶענְט אַ אִיד.

שְׁטַארְקְט זִיךְ, נָאךְ אַבִּיסְל וֶועט אִיר טְרֶעפְן אַ גוּטֶע שִׁידוּךְ.

...

אַז מֶען גְלֵייבְּט אִינֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן מֶען פַארְלָאזְט זִיךְ אוֹיף אִים קוּמְט גְרוֹיס שֶׁפַע.

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ד׳ פַּרְשַׁת בְּהַר-בְּחֻקּוֹתַי, י״ט אִיָּר, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיווּ.

נֶעכְטְן בַּיים בְּרִית הָאבְּן מִיר זִיךְ מְחַזֵּק גֶעוֶוען מִיט דָאס וָואס דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי ר׳ אֱלִימֶלֶךְ זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ בְּרֶענְגְט אִין נוֹעַם אֱלִימֶלֶךְ דִי וָואךְ בְּשֵׁם זַיין בְּרוּדֶער דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי ר׳ זוּשָׁא, פַארְוָואס דַארְף דִי תּוֹרָה אַזוֹיפִיל מַאֲרִיךְ זַיין בַּיי דִי פַּרְשָׁה פוּן שְׁמִיטָה (וַיִּקְרָא כה, כ-כא): "וְכִי תֹאמְרוּ מַה נֹּאכַל בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת", אוֹיבּ וֶועט אִיר פְרֶעגְן ׳וָואס וֶועלְן מִיר עֶסְן דִי זִיבֶּעטֶע יָאר?׳ "הֵן לֹא נִזְרָע וְלֹא נֶאֱסֹף אֶת תְּבוּאָתֵנוּ", ׳מִיר הָאבְּן דָאךְ נִישְׁט גֶעאַקֶערְט אוּן גֶעזֵייט?!׳ "וְצִוִּיתִי אֶת בִּרְכָתִי לָכֶם בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית וְעָשָׂת אֶת הַתְּבוּאָה לִשְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים", זָאגְט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער, אִיךְ וֶועל בַּאפֶעלְן דִי בְּרָכָה אִיר זָאלְט הָאבְּן עֶסְן נָאךְ מֶער ווִי אַלֶע יָארְן; לִכְאוֹרָה, וָואס פֶּעלְט אוֹיס עֶס זָאל שְׁטֵיין דִי גַאנְצֶע קַשְׁיָא, דִי תּוֹרָה וָואלְט גֶעדַארְפְט זָאגְן גְלַייךְ: "מֶען טָאר נִישְׁט אַרְבֶּעטְן שְׁמִיטָה אוּן עֶס וֶועט זַיין גְרוֹיס שֶׁפַע"; זָאגְט דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי ר׳ זוּשָׁא, אַז מִיט דֶעם וָואס מֶען פְרֶעגְט: ׳וָואס וֶועט זַיין?׳ שְׁטֶעלְט זִיךְ אָפּ דִי גַאנְצֶע שֶׁפַע. דִי קַשְׁיוֹת, סְפֵיקוֹת אוּן פְּחָדִים וָואס דֶער מֶענְטְשׁ טְרַאכְט אוּן פְרֶעגְט: ׳וָואס וֶועט זַיין? פוּן וואוּ וֶועל אִיךְ הָאבְּן עֶסְן? פוּן וואוּ וֶועט זַיין גֶעלְט׳, דָאס מַאכְט עֶס זָאל זִיךְ אָפְּשְׁטֶעלְן דִי שֶׁפַע וָואס דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער בְּרֶענְגְט פַאר אַלֶעמֶען, דֶעמָאלְט פֶעלְט אוֹיס "וְצִוִּיתִי אֶת בִּרְכָתִי", דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער דַארְף פְרִישׁ בַּאשַׁאפְן פַּרְנָסָה פַאר׳ן מֶענְטְשׁ.

מִיר הָאבְּן זִיךְ מְחַזֵּק גֶעוֶוען אַז יֶעצְט אִין דִי טֶעג וָואס זֵייעֶר אַסַאךְ אִינְגֶעלַייט הָאבְּן נִישְׁט קַיין פַּרְנָסָה, זָאל מֶען נִישְׁט דַאֲגָה׳נֶען אוּן פְרֶעגְן: ׳וָואס וֶועט זַיין? פוּן וואוּ וֶועט זַיין פַּרְנָסָה?׳ ווַייל דִי קַשְׁיָא דָאס נֶעמְט אַוֶועק דִי שֶׁפַע, דָאס נֶעמְט אַוֶועק דִי פַּרְנָסָה; אַז מֶען גְלֵייבְּט אִינֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן מֶען פַארְלָאזְט זִיךְ אוֹיף אִים, דֶעמָאלְט הָאט מֶען שֶׁפַע, מֶען הָאט פַּרְנָסָה.

טַייעֶרֶער ... שְׁטַארְק זִיךְ אוּן זַיי נִישְׁט דֶערשְׁרָאקְן, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער גֶעבְּט פַּרְנָסָה אָן קָארָאנֶע אוּן דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער גֶעבְּט פַּרְנָסָה מִיט קָארָאנֶע; נִישְׁט דֶער

גָאוֶוערְנָאר, נִישְׁט דֶער פְּרֶעזִידֶענְט אוּן נִישְׁט קֵיינֶער אַנְדֶערְשׁ גֶעבְּט פַּרְנָסָה, נָאר דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער. דָאס דַארְפְסְטוּ חַזֶר׳ן טָאג אוּן נַאכְט, נַאכְט אוּן טָאג; דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער מַאכְט אַלֶעס, גֶעבְּט אַלֶעס, טוּט אַלֶעס אוּן אִיז אַלֶעס. דֶער וָואס גֶעבְּט אָטֶעמֶען פַּארְ׳ן מֶענְטְשׁ דֶער גֶעבְּט פַּרְנָסָה, דֶער גֶעבְּט אַלֶעס.

אִין דִי יֶעצְטִיגֶע צַייט וֶוען מֶענְטְשְׁן זֶענֶען נִישְׁט מְסוּדָר, מֶען אִיז פַארְשְׁפַּארְט וְכוּ׳, וְכוּ׳; דַאנְק אִיךְ נָאכְאַמָאל אוּן נָאכְאַמָאל דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז עֶר הָאט רַחְמָנוּת גֶעהַאט אוֹיף מִיר אוּן מִיר גֶעגֶעבְּן דִי זְכִיָה צוּ וִויסְן פוּנֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּי׳ן וָואס פִּילֶעוֶועט אֱמוּנָה אִין אוּנְז, עֶר בְּרֶענְגְט אַרַיין אַ לוֹיטֶערֶע אֱמוּנָה; מֶען זָאל זִיךְ נִישְׁט פַארְלִירְן אוּן נִישְׁט וֶוערְן דֶערְשְׁרָאקְן, מֶען זָאל וַוייטֶער לֶערְנֶען, דַאוֶונֶען אוּן טוּן גוּטֶע זַאכְן.

אִיךְ הָאף אַז דוּ שְׁפִּירְסְט אוֹיףְ דֶעם זִיסְן טַעַם אִין לֶעבְּן וָואס אִיךְ שְׁפִּיר.

...

דַאנְק דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן וֶועט דִיר גְרִינְגֶער וֶוערְן.

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - ד׳ פַּרְשַׁת בְּהַר-בְּחֻקּוֹתַי, כ׳ אִיָּר, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

זַיי זִיךְ מְחַזֵק מִיט אַלֶע דַיינֶע כּוֹחוֹת; אֱמֶת, עֶס אִיז דִיר זֵייעֶר שְׁוֶוער, דוּ שְׁפִּירְסְט וִוי דוּ פַאלְסְט פוּן דַיינֶע כּוֹחוֹת, דוּ קֶענְסְט נִישְׁט מֶער וְכוּ׳; דָאךְ בֶּעט אִיךְ דִיר, שְׁטַארְק זִיךְ אוּן קוּק אוֹיף דִי גוּטְס וָואס דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער טוּט מִיט דִיר.

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן קצה): דָוִד הַמֶלֶךְ הָאט שְׁטֶענְדִיג גֶעזוּכְט עֶפֶּעס גוּטְס אוֹיף וָואס עֶר קֶען דַאנְקֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אֲפִילוּ וֶוען דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶעבְּרֶענְגְט אוֹיף אִים שְׁלֶעכְטְס - הָאט עֶר גֶעזוּכְט אִין דִי שְׁלֶעכְטְס עֶפֶּעס גוּטְס. אַזוֹי וִוי מֶען זֶעט וִוי דָוִד הַמֶלֶךְ דַאנְקְט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן (תְּהִלִּים ד, ב): ״בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי - רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אִיךְ דַאנְק דִיר אוֹיף דֶעם וָואס אִין דִי צָרָה הָאסְטוּ מִיר בְּרֵייט גֶעמַאכְט״.

וֶוען מֶען דַאנְקְט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן בַּאקוּמְט מֶען אַ בְּרֵייטֶערֶע מֹחַ, מֶען קֶען אַסַאךְ פַארְנֶעמֶען; פְּרוּבִּיר אוֹיס דִי עֵצָה וֶועט דִיר גְרִינְגֶער וֶוערְן.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע עִנְיָנִים.

...

אִין הִימְל אִיז זֵייעֶר חָשׁוּב דֶער וָואס אִיז מְשַׁמֵּשׁ דֶעם רֶבִּי'ן.

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה' פָּרָשַׁת בְּהַר-בְּחֻקּוֹתַי, כ' אִיָּר, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד מַיין טֵייעֶרְער לִיבֶּער ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ דַאנְק דִיר פַאר אַלֶעס וָואס דוּ הֶעלְפְסְט מִיר מִיטְ'ן בּוֹיעֶן דִי שֵׁיינֶע מוֹסְדוֹת הֵיכָל הַקוֹדֶשׁ.

דָא זֶעט נִישְׁט יֶעדֶער דָאס שֵׁיינְקֵייט אוּן גְרוֹיסְקֵייט פוּן הֶעלְפְן בּוֹיעֶן דֶעם רֶבִּינְ'ס מוֹסְדוֹת, אָבֶער אוֹיבְן אִין הִימְל אִיז זֵייעֶר חָשׁוּב דֶער וָואס אִיז מְשַׁמֵּשׁ דֶעם רֶבִּי'ן; אַלֶע זֶענֶען מְקַנֵּא דֶעם וָואס זוֹכֶה צוּ מְשַׁמֵּשׁ זַיין דֶעם רֶבִּי'ן, אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי זָאגְט (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן שיד וּבְהַשְׁמָטוֹת שָׁם): "וִיקַנֵּא מְאֹד אֶת הַמְקֹרָבִים אֵלָיו", אַלֶע וֶועלְן מְקַנֵּא זַיין מַיינֶע מְקוֹרָבִים, "מִכָּל שֶׁכֵּן אֶת מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהוֹשִׁיט לוֹ אֵשׁ וְכוּ'", בִּפְרַט דִי וָואס הֶעלְפְן מִיר אֲפִילוּ נָאר מִיטְ'ן בְּרֶענְגֶען פֵייעֶר וְכוּ'.

אִיךְ בִּין מְקַנֵּא דַיין זְכוּת מִיט דִי חֶסֶד וָואס דוּ טוּסְט, דוּ זָארְגְסְט עֶס זָאל זַיין עֶסְן פַאר אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ אוּן פַאר דִי מְלַמְדִים; אִיךְ פֶערְזֶענְלִיךְ מִיט מַיין מִשְׁפָּחָה זֶענֶען זִיךְ מְחַיֶּ' מִיט דִי עֶסְן.

זַיי מַמְשִׁיךְ מִיט דַיינֶע גוּטֶע מַעֲשִׂים; לָאז זִיךְ נִישְׁט צֶעבְּרֶעכְן פוּן קֵיינֶעם אוּן זַיי זִיךְ נִישְׁט מְבַלְבֵּל פוּן קֵיינֶעם - וֶועסְטוּ זוֹכֶה זַיין צוּ גְרוֹיסֶע נִסִים.

אַ גְרִיס פוּן דַיינֶע קִינְדֶער, זַיי זֶענֶען לִיכְטִיג אוּן טֵייעֶר.

...

אַ פְרֵיילִיכֶער מֶענְטְשׁ קֶען מֶער פַארְנֶעמֶען.

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה' פָּרָשַׁת בְּהַר-בְּחֻקּוֹתַי, כ' אִיָּר, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד מַיין טֵייעֶרְער ... נֵרוֹ יָאִיר.

זַיי מִיר מוֹחֵל אַז שׁוֹין אַ לַאנְגֶע צַייט וָואס אִיךְ הָאבּ דִיר נִישְׁט צוּרִיק גֶעשְׁרִיבְּן אוֹיף דַיין בְּרִיוו, זַיי מִיר דָן לְכַף זְכוּת; אִיךְ קוּם נִישְׁט אָן צוּ וָואס אִיךְ דַארְף טוּן,

עֶס אִיז מִיר פַארְגֶעסְן גֶעוָוארְן.

אִיךְ בֶּעט דִיר זֵייעֶר, שְׁטַארְק זִיךְ; זַיי פְרֵיילִיךְ אוּן מַאךְ פְרֵיילִיךְ אַנְדֶערֶע. גֵיי אַרוּם מִיט אַ שְׁמֵייכְל, ווייל אַז מֶען אִיז פְרֵיילִיךְ נֶעמְט מֶען אַוֶועק אַלֶע פְּרָאבְּלֶעמֶען. אַ פְרֵיילִיכֶער מֶענְטְשׁ קֶען מֶער פַארְנֶעמֶען; מֶען וֶוערְט נִישְׁט צֶעדְרִיקְט פוּן יֶעדֶע קְלֵיינִיקֵייט, מֶען וֶוערְט נִישְׁט פַארְלוֹירְן וֶוען זַאכְן גֵייעֶן נִישְׁט ווִי גֶעפְּלַאנְט, מֶען גֵייט וַוייטֶער אָן מִיטְ'ן לֶעבְן.

יֶעדְן טָאג וֶוען דוּ קוּמְסְט אַהֵיים זָאלְסְטוּ גֵיין אַ טֶענְצְל מִיט דַיינֶע קִינְדֶער; זִינְג מִיט זֵיי נִיגוּנִים פוּן אֱמוּנָה וּבִטָּחוֹן, דָאס וֶועט זֵיי הֶעלְפְן אוֹיפְוַואקְסְן גֶעזוּנְט, זֵיי וֶועלְן וֶוערְן זֶעלְבְּסְט-זִיכֶער מִיט זִיךְ.

פוּן דַיין רֹאשׁ יְשִׁיבָה וָואס בֶּענְקְט נָאךְ דִיר.

...

וֶוען מֶען דַאנְקְט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן וֶוערְט בְּרֵייט דֶער מֹחַ.

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ה' פַּרְשַׁת בְּהַר-בְּחֻקּוֹתַי, כ' אִיָּר, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד מַיין טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר.

יֶעצְט וֶוען עֶס אִיז אַרִיבֶּער אַ יָאר פוּן דַיין חֲתוּנָה דַארְפְסְטוּ זִיךְ שְׁטַארְקְן אוּן דַאנְקֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף דִי נִיסִים וָואס עֶר הָאט גֶעטוּן מִיט דִיר בִּיז אַהֶער.

וֶוען אַ מֶענְטְשׁ דַאנְקְט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן וֶוערְט אִים זֵייעֶר בְּרֵייט זַיין מֹחַ, מֶען גֵייט אַרוֹיס פוּן אַלֶע קַטְנוּתְ'ן, מֶען אִיז מַמְתִּיק אַלֶע דִינִים אוּן מֶען אִיז זוֹכֶה צוּ גְרוֹיסֶע נִיסִים.

זַיי מְכַבֵּד דַיין ווייבּ תִּחְיֶ' וֶועסְטוּ הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע דַיינֶע וֶועגְן וּבִפְרַט אִין פַּרְנָסָה, אַזוֹי ווִי דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן סט): "כִּי עִקַּר הָעֲשִׁירוּת עַל יְדֵי הָאִשָּׁה", וֶוער עֶס אִיז מְכַבֵּד דִי וַוייבּ וֶועט וֶוערְן רַייךְ.

שְׁטַארְק זִיךְ אִין הֲפָצָה; זַיי מַמְשִׁיךְ צוּ מַאכְן שֵׁיינֶע זַאכְן צוּ פַארְשְׁפְּרֵייטְן פַאר נָאךְ אִידִישֶׁע קִינְדֶער דִי עֵצוֹת פוּן רֶבִּיְ'ן.

אִיךְ הָאבּ דִיר זֵייעֶר לִיבּ.

...

דָאס לֶעבְּן מִיט דִי וַוייבּ אִיז אַ שׁוּתְּפוּת.

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - עֶרֶב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ פַּרְשַׁת בְּהַר-בְּחֻקּוֹתַי, כ״א אִיָּר, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

אִיךְ בֶּעט דִיר זֵייעֶר זָאלְסְט אָפְּלָאזְן דֶעם וֶועג פוּן שַׁאפְן אִין שְׁטוּבּ וִוי אַ הַאר שַׁאפְט אוֹיף זַיינֶע קְנֶעכְט; דַיין וַוייבּ אִיז נִישְׁט דַיין קְנֶעכְט אוּן דוּ בִּיסְט נִישְׁט אִיר הַאר. זִי אִיז נִישְׁט שׁוּלְדִיג אַז דוּ הָאסְט נִישְׁט קַיין פַּרְנָסָה, זִי אִיז נִישְׁט שׁוּלְדִיג אוֹיף דַיינֶע שְׁוֶוערֶע טֶעג אוּן אוֹיף דַיינֶע נֶערְוֶוען.

בֶּעט אִיבֶּער דַיין וַוייבּ; מֶען טָאר נִישְׁט טְשֶׁעפֶּען אוּן וֵוי טוּן דִי וַוייבּ. גֶעדֶענְק אַז דָאס לֶעבְּן מִיט דִי וַוייבּ אִיז אַ שׁוּתְּפוּת; זִי מֶעג הָאבְּן אִיר מֵיינוּנְג, עֶס מוּז נִישְׁט זַיין נָאר וִוי דוּ טְרַאכְסְט אוּן ווִילְסְט.

הַיינְט אִיז דִי גֶעבּוּרְטְס-טָאג פוּן מוֹהֲרַ״אשׁ זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ; ווִיפִיל הָאט מוֹהֲרָ״אשׁ גֶערֶעדְט אוּן גֶעשְׁרִיבְּן אִיבֶּער שָׁלוֹם בַּיִת, ווִיפִיל הָאט מוֹהֲרָ״אשׁ אוּנְז גֶעבֶּעטְן מִיר זָאלְן לֶעבְּן מִיט וַתְּרָנוּת אִין שְׁטוּבּ אוּן אַז מִיר זָאלְן מְכַבֵּד זַיין דִי וַוייבּ. וַוייל שָׁלוֹם בַּיִת אִיז פוּן דִי חָשׁוּבֿ׳סְטֶע זַאכְן; מֶען קֶען נִישְׁט זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד אַז מֶען קְרִיגְט זִיךְ מִיט דִי וַוייבּ. דֶערְפַאר הָאט דֶער רֶבִּי אוּנְז זֵייעֶר גֶעוָוארְנְט מִיר זָאלְן מַקְפִּיד זַיין צוּ מְכַבֵּד זַיין דִי וַוייבּ, דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט (שִׂיחוֹת הָרַ״ן, סִימָן רסג): ״זֶה מַעֲשֶׂה בַּעַל דָּבָר, שֶׁמַּנִּיחַ אֶת עַצְמוֹ עַל זֶה מְאֹד לְקַלְקֵל הַשָּׁלוֹם שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, כְּדֵי שֶׁיִּתָּפְסוּ בִּמְצוּדָתוֹ חַס וְשָׁלוֹם עַל יְדֵי זֶה״, דֶער יֵצֶר הָרָע זוּכְט צוּ מַאכְן אַ קְרִיגֶערֵיי צְווִישְׁן מַאן אוּן וַוייבּ, עֶר ווִיל נָאר מֶען זָאל זִיךְ צֶעטֵיילְן וַוייל אַזוֹי קֶען עֶר גְרִינְגֶער אַרָאפּ וַוארְפְן דֶעם מֶענְטְשׁ אִין עֲבֵירוֹת, ״כִּי הוּא אוֹרֵב עַל זֶה מְאֹד - לְתָפְסָם בִּנְעוּרֵיהֶם עַל יְדֵי קִלְקוּל הַשָּׁלוֹם בַּיִת חַס וְשָׁלוֹם, שֶׁגּוֹרֵם בְּעַרְמוּמִיּוּתוֹ לְקַלְקֵל הַשָּׁלוֹם שֶׁבֵּינֵיהֶם״, דֶער יֵצֶר הָרָע לָאקֶערְט אוֹיף אִינְגֶעלַייט זֵיי צוּ צֶעטֵיילְן, אַזוֹי כַאפְּט עֶר זֵיי אַרַיין אִין שְׁמוּצִיגֶע עֲבֵירוֹת.

גְרֵייט אָן דִי לֶעכְט, עֶס אִיז אַ סְגוּלָה פַאר גוּטֶע קִינְדֶער.

אַ גוּט שַׁבָּת.

...

נִישְׁט רֶעדְן בַּיים דַאוְּוענֶען.

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - עֶרֶב שַׁבָּת קוֹדֶשׁ פַּרְשַׁת בְּהַר-בְּחֻקּוֹתַי, כ״א אִיָּר, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ ווִיל דִיר בֶּעטְן אַ זַאךְ וָואס גֵייט דִיר זַיין זֵייעֶר שְׁוֶוער צוּ טוּן, אָבֶּער אַז דוּ וֶועסְט עֶס טוּן וֶועסְטוּ זֶען זֵייעֶר גְרוֹיסֶע נִיסִים: "**נִישְׁט רֶעדְן בַּיים דַאוְּוענֶען**".

זַיי זִיךְ מְקַבֵּל נִישְׁט צוּ רֶעדְן אִין שׁוּל בִּשְׁעַת מֶען דַאוְּוענְט; אוֹיב עֶס פַּאסִירְט אַז דוּ דַארְפְסְט זֵייעֶר ווִיכְטִיג רֶעדְן, מֶען רוּפְט דִיר וְכוּ׳, מֶען פְרֶעגְט דִיר וְכוּ׳ - זָאלְסְטוּ אַרוֹיסְגֵיין אִינְדְרוֹיסְן פוּן שׁוּל אוּן דָארְט עֶנְטְפֶערְן, אָבֶּער אִין שׁוּל זָאלְסְטוּ נִישְׁט רֶעדְן.

דָאס אִיז נִישְׁט קַיין גְרִינְגֶע זַאךְ, בִּפְרָט וֶוען מֶען אִיז צוּגֶעווֹאוֹינְט פַאר צֶענְדְלִיגֶער יָארְן צוּ רֶעדְן, שְׁמוּעֶסְן אוּן פְּלוֹישְׁן בַּיים דַאוְּוענֶען; אָבֶּער אַז דוּ וֶועסְט פְּרוּבִּירְן נִישְׁט צוּ רֶעדְן, דוּ וֶועסְט בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף דֶעם - וֶועסְטוּ דָאס קֶענֶען בַּאוַוייזְן.

אִיךְ שְׁרַייבּ דִיר דָאס נָאר ווַייל אִיךְ לִיבּ דִיר, אִיךְ זוּךְ דַיין הַצְלָחָה.

דֶער בְּרִיוו אִיז נִישְׁט סְתָּם גֶעשְׁרִיבְּן, דָאס אִיז אַן הַבְטָחָה.

...

אִיךְ פַארְלָאז זִיךְ נִישְׁט אוֹיף קֵיינֶעם, נָאר אוֹיפְ׳ן אֵייבֶּערְשְׁטְן אַלֵיין.

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - עֶרֶב שַׁבָּת קוֹדֶשׁ פַּרְשַׁת בְּהַר-בְּחֻקּוֹתַי, כ״א אִיָּר, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ וַוארְט צוּ הֶערְן פוּן דִיר וָואס עֶס הֶערְט זִיךְ מִיט דִי גֶעלְט וָואס דִי שְׁטָאט בָּארְגְט פַאר מוֹסְדוֹת וְכוּ׳, אַזוֹי ווִי מֶען הֶערְט הָאבְּן אַלֶע מוֹסְדוֹת בַּאקוּמֶען יֶעצְט צוּלִיבּ דִי קָארָאנֶע גְרוֹיסֶע גֶעלְטֶער פוּן דִי שְׁטָאט מֶען זָאל קֶענֶען בַּאצָאלְן דִי אַיינְגֶעשְׁטֶעלְטֶע. מִיר שְׁטֵייעֶן אוּן וַוארְטְן לִישׁוּעַת ה׳; מִיר וֶוערְן צֶעדְרִיקְט פוּן דִי הוֹצָאוֹת צוּ דֶעקְן דִי אַיינְגֶעשְׁטֶעלְטֶע וָואס אַרְבֶּעטְן אַזוֹי אִיבֶּערְגֶעגֶעבְּן פַאר אוּנְז

און פַּאר אוּנְזֶערֶע קִינְדֶער.

אִיךְ טְרַאכְט פַארְוָואס מִיר הָאבְּן נִישְׁט בַּאקוּמֶען, וַוייל דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וויל הֶערְן אוּנְזֶערֶע תְּפִלּוֹת, אוּנְזֶער גֶעבֶּעט; דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וִויל אַז מִיר זָאלְן קוּקְן נָאר צוּ אִים און נִישְׁט אוֹיף קַיין שׁוּם מֶענְטְשׁ, נִישְׁט דֶער פְּרֶעזִידֶענְט און נִישְׁט דֶער גָאוֶוערְנָאר קֶען אוּנְז הֶעלְפְן, נָאר עֶר אַלֵיין.

אִיךְ קוּק אוֹיף צוּרִיק, אַז שׁוֹין צְוֶועלְף יָאר וָואס דִי יְשִׁיבָה שְׁטֵייט, עֶלֶעף יָאר וָואס מִיר הָאבְּן דִי תַּלְמוּד תּוֹרָה און נַיין יָאר וָואס מִיר הָאבְּן דִי מֵיידְל שׁוּלֶע; בִּיז אַהֶער הָאט מִיר ״נָאר״ דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער גֶעהָאלְפְן, וֵוייס אִיךְ אַז עֶר וֶועט מִיר וַוייטֶער נִישְׁט פַארְלָאזְן; אִיךְ גֵיי נִישְׁט צוּ קֵיינֶעם, אִיךְ חַנְפְ׳עֶ נִישְׁט קֵיינֶעם, אִיךְ דַארְף נִישְׁט קֵיינֶעם, נָאר דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

...

אַ מֵפִיץ דַארְף זַיין אָנְגֶעטוּן שֵׁיין און רֵיין.

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - עֶרֶב שַׁבָּת קוֹדֶשׁ פַּרְשַׁת בְּהַר-בְּחֻקּוֹתַי, כ״א אִיָּיר, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

שְׁטַארְק זִיךְ צוּ גֵיין הֲפָצָה; זַיי מַמְשִׁיךְ מִיט דַיין הֵיילִיגֶע אַרְבֶּעט.

אִינֶעם הַיינְטִיגְן גְרוֹיסְן טָאג וֶוען עֶס גֶעפַאלְט דֶער גֶעבּוּרְטְס-טָאג פוּן מוֹהֲרָא״שׁ דַארְפְן מִיר זִיךְ מַאכְן אַ שְׁטִיקְל חֶשְׁבּוֹן הַנֶפֶשׁ וָואס מִיר הָאבְּן שׁוֹין גֶעטוּן אוֹיף דִי וֶועלְט צוּ בְּרֶענְגֶען מָשִׁיחַ, צוּרִיק צוּ בְּרֶענְגֶען אִידִישֶׁע קִינְדֶער צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

גֶעב אַ קוּק צוּ וָואס מֶען קֶען זוֹכֶה זַיין; לָאמִיר זִיךְ מַאכְן אַ חֶשְׁבּוֹן, מוֹהֲרָא״שׁ אִיז גֶעוֶוען אֵיין מֶענְטְשׁ אַלֵיין, אֵיינֶער אַלֵיין; אִיךְ גֶעדֶענְק נִישְׁט נָאךְ מֶענְטְשְׁן וָואס זֶענֶען גֶעוֶוען אַזוֹי אַלֵיין ווִי מוֹהֲרָא״שׁ, עֶר הָאט גָארְנִישְׁט גֶעהַאט, אַלֶע זֶענֶען גֶעוֶוען קֶעגְן אִים; מִיט דֶעם אַלֶעם הָאט עֶר פַארְשְׁפְּרֵייט דֶעם רֶבִּי׳ן אוֹיף דִי גַאנְצֶע וֶועלְט, אַרַיינְגֶעבְּרֶענְגְט אַזוֹיפִיל קְדוּשָׁה אִין דִי וֶועלְט, אַזוֹיפִיל לִימוּד הַתּוֹרָה אִין דִי וֶועלְט, אַזוֹיפִיל שָׁלוֹם בַּיִת בַּיי פָארְפֶעלְקֶער, אַזוֹיפִיל אִידְן צוּרִיק גֶעבְּרֶענְגְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן; מוֹהֲרָא״שׁ אִיז צוּרִיק צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן מִיט אַזוֹיפִיל זְכוּתִים, דַארְפְן מִיר זִיךְ פְרֶעגְן מִיט וָואס וֶועלְן מִיר צוּרִיק גֵיין צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן... וַוייל דִי

יָארְן גֵייעֶן און לוֹיפְן אַזוֹי שְׁנֶעל, אַזוֹי וְוי עֶס שְׁטֵייט "כַּצֵּל יָמֵינוּ עַל הָאָרֶץ וְאֵין מִקְוֶה" (דִּבְרֵי הַיָּמִים-א כט, טו), זָאגְן אוֹיף דֶעם חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה צו, ב): "הַלְוַאי כְּצִלּוֹ שֶׁל כּוֹתֶל, אוֹ כְּצִלּוֹ שֶׁל אִילָן, אֶלָּא כְּצִלּוֹ שֶׁל עוֹף בְּשָׁעָה שֶׁהוּא עָף", הַלְוַאי זָאלְן אוּנְזֶערֶע טֶעג זַיין אַזוֹי וְוי דֶער שָׁאטְן פוּן אַ וַואנְט וָואס נֶעמְט אַבִּיסְל צַייט וְוי לַאנְג עֶס גֵייט אַרִיבֶּער, אָדֶער וְוי דֶער שָׁאטְן פוּן אַ בּוֹים, אָבֶּער אַז מֶען קוּקְט גוּט זֶעט מֶען אַז דָאס לֶעבְּן פוּנֶעם מֶענְטְשׁ אִיז נִיטְאַמָאל וְוי אַזַא שָׁאטְן נָאר פְּלִיט דוּרְךְ וְוי דִי שָׁאטְן פוּן אַ פֵייגְל וָואס פְּלִיט.

גֵיי וַוייטֶער הֶפְּצָה, פַארְפֶעל נִישְׁט קַיין אֵיין טָאג פוּן הֲפָּצָה; גֶעבּ אַכְטוּנְג צוּ גֵיין אָנְגֶעטוּן שֵׁיין בִּשְׁעַת דוּ בִּיסְט מֵפִיץ. פוּץ אוֹיס דַיינֶע שִׁיךְ, מֶען טָאר נִישְׁט אַרוּמְגֵיין מִיט שְׁמוּצִיגֶע שִׁיךְ; עֶס אִיז נִישְׁט קַיין תֵּירוּץ אַז אַז מֶען וואוֹינְט צְווִישְׁן פֶעלְדֶער וְכוּ׳. אַ תַּלְמִיד חָכָם טָאר נִישְׁט גֵיין אָנְגֶעטוּן שְׁמוּצִיג, בִּפְרַט מִיט שְׁמוּצִיגֶע שִׁיךְ און זִיכֶער נִישְׁט בִּשְׁעַת הֲפָּצָה, וָואס דֶעמָאלְט קוּקְט מֶען אוֹיפְ׳ן מֵפִיץ, מֶען ווִיל זֶען: ׳וָואס אִיז בְּרֶסְלֶב? וֶוער אִיז בְּרֶסְלֶב? וְוי אַזוֹי פִירְן זִיךְ דִי בְּרֶסְלֶב׳עֶ?׳

פוּץ אוֹיס דַיין הוּט, דַיין שִׁיךְ און דַיין רֶעקְל פַאר דוּ גֵייסְט הֲפָּצָה כְּדֵי דוּ זָאלְסְט מַאכְן אַ גוּטֶע און שֵׁיינֶע נָאמֶען פַארְ׳ן רֶבִּי׳ן, אַזוֹי וֶועסְטוּ אוֹיךְ קֶענֶען מְקָרֵב זַיין אֲלָפִים וּרְבָבוֹת מֶענְטְשְׁן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

אִיךְ הָאף אַז דוּ וֶועסְט אָנְנֶעמֶען מַיינֶע וֶוערְטֶער און פוּן הַיינְט אָן וֶועסְטוּ אַכְטוּנְג גֶעבְּן.

...

שְׁטַארְק דִיךְ צוּ גֵיין אִין מִקְוֶה.

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - עֶרֶב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ פַּרְשַׁת בְּהַר-בְּחֻקּוֹתַי, כ״א אִיָּר, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד מַיין טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ בֶּענְק זִיךְ נָאךְ דִיר; אִיךְ הָאף אַז אַלֶעס אִיז גוּט בַּיי דִיר און בַּיי דַיין וַוייבּ און קִינְדֶער.

גֵיי אִין מִקְוֶה; לָאז זִיךְ נִישְׁט פוּנֶעם יֵצֶר הָרָע וָואס מַאכְט אַלְט און מִיד און עֶר קִילְט אָפּ דֶעם מֶענְטְשׁ פוּן זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד. זָאג נִישְׁט און טְרַאכְט נִישְׁט

אַז "מִקְוֶה אִיז נִישְׁט קַיין מִצְוָה", וַוייל צַדִּיקִים זָאגְן אַז מִקְוֶה בְּרֶענְגְט דֶעם מֶענְטְשׁ צוּ דִי גְרֶעסְטֶע מַדְרֵיגוֹת וָואס קַיין שׁוּם מִצְוָה קֶען נִישְׁט צוּבְּרֶענְגֶען; עֶס נֶעמְט אַרָאפּ אַלֶע דִינִים, עֶס הֵיילִיגְט דֶעם מֶענְטְשׁ אוּן עֶס בְּרֶענְגְט אַריין אַ פְּרִישְׁקֵייט אִינֶעם מֶענְטְשׁ, מֶען הֵייבְּט אָן בֶּענְקֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן. דֶערִיבֶּער אִיז דָא אַזֶעלְכֶע מְנִיעוֹת אוֹיף מִקְוֶה אוּן אַזוֹיפִיל תֵּירוּצִים נִישְׁט צוּ גֵיין אִין מִקְוֶה.

שְׁרַייבּ מִיר צוּרִיק אַ בְּרִיוו וֶועסְטוּ מִיר אוֹיפְלֶעבְן; שְׁרַייבּ מִיר דַיינֶע סִיוּמִים, דַיין עֲבוֹדַת ה'.

...

אַלֶע מְפִיצִים זֶענֶען שְׁטֶענְדִיג פְּרִישׁ.

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - עֶרֶב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ פַּרְשַׁת בְּהַר-בְּחֻקּוֹתַי, כ"א אִיָּר, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר.

הַיינְט אִיז אַ גְרוֹיסֶער טָאג בִּפְרָט פַאר תַּלְמִידֵי הֵיכַל הַקוֹדֶשׁ, עֶס אִיז הַיינְט דִי גֶעבּוּרְטְס-טָאג פוּן מוֹהֲרָא"שׁ זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ.

מוֹהֲרָא"שׁ הָאט גֶעזָאגְט: "אִיךְ בִּין גֶעבּוֹירְן אִינֶעם סְפִירָה פוּן 'חֶסֶד שֶׁבַּיְסוֹד' צוּ וַוייזְן דִי חֶסֶד, דָאס גֶענַאדֶע פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן פַאר אַלֶע וָואס זֶענֶען נֶעבֶּעךְ גֶעפַאלְן אִין מִידַת הַיְסוֹד".

מוֹהֲרָא"שׁ הָאט זִיךְ זַיין גַאנְץ לֶעבְּן מוֹסֵר נֶפֶשׁ גֶעוֶוען פַאר אִידִישֶׁע קִינְדֶער, זֵיי צוּ וַוייזְן דֶעם וֶועג צוּרִיק צוּ קוּמֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, וּבִפְרָט פַאר בָּחוּרִים אוּן מֵיידְלֶעךְ וָואס זֶענֶען נֶעבֶּעךְ גֶעפַאנְגֶען אִינֶעם נֶעץ פוּנֶעם יֵצֶר הָרָע - הָאט מוֹהֲרָא"שׁ גֶעשְׁרִיבְּן אוּן פַארְשְׁפְּרֵייט מִילְיָאנֶען סְפָרִים זֵיי צוּ וַוייזְן אַ וֶועג זֵיי זָאלְן צוּרִיק קוּמֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

אִין אַזַא גְרוֹיסֶע טָאג דַארְפְן מִיר זִיךְ פָארְנֶעמֶען אוּן זִיךְ בַּאנֵייעֶן צוּ טוּן דָאס וָואס מוֹהֲרָא"שׁ הָאט גֶעטוּן, פַארְשְׁפְּרֵייטְן דִי עֵצוֹת אוּן חִיזוּקִים פַאר דִי גַאנְצֶע וֶועלְט.

וֶוער עֶס אִיז עוֹסֵק אִין הֲפָּצָה דֶער וֶועט בְּלַייבְּן מְקוּשָׁר צוּם רֶבִּי'ן בָּזֶה וּבַבָּא.

קוּק גוּט וֶועסְטוּ זֶען אַז דִי אַלֶע מְפִיצִים זֶענֶען שְׁטֶענְדִיג פְּרִישׁ; עֶס זֶענֶען דָא וָואס זֶענֶען שׁוֹין מְפִיצִים דְרַייסִיג פֶערְצִיג יָאר, דִי זֶענֶען שְׁטֶענְדִיג מִיט אַ חַיוּת.

...

לֵייג יֶעדְן אִינְדֶערפְרִי אַפָּאר פְּרוּטוֹת לִצְדָקָה.

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - עֶרֶב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ פַּרְשַׁת בְּהַר-בְּחֻקּוֹתַי, כ״א אִיָּר, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טֵייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר.

הַיינְט אִיז אַ גְרוֹיסֶער טָאג, דֶעם גֶעבּוּרְטְס-טָאג פוּן מוֹהֲרָא״שׁ.

אִיךְ דֶערְמַאן זִיךְ אַלְץ וִוי שְׁטַארְק מוֹהֲרָא״שׁ זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ הָאט דִיר לִיבּ גֶעהַאט אוּן דַיין וַוייבּ תִּחְיֶ׳; נִישְׁט יֶעדֶער הָאט בַּאקוּמֶען דֶעם שְׁמֵייכְל פוּן מוֹהֲרָא״שׁ וִוי דוּ אוּן דַיין וַוייבּ הָאבְּן בַּאקוּמֶען, מוֹהֲרָא״שׁ הָאט גֶעהַאט זֵייעֶר אַסַאךְ נַחַת פוּן עֶנְק אוּן אִיךְ גְלֵייבּ אַז עֶר הָאט וַוייטֶער נַחַת אוֹיבְן אִין גַן עֵדֶן פוּן דִיר אוּן דַיין מִשְׁפָּחָה.

זַיי זִיךְ נִישְׁט מְבַלְבֵּל פוּן קֵיינֶעם אוּן לָאז זִיךְ נִישְׁט צֶעבְּרֶעכְן פוּן קֵיינֶעם; גֵיי וַוייטֶער אוֹיף דַיין וֶועג, לֶערְן אוּן דַאוֶוען אוּן הֶעלְף דַיין וַוייבּ וֶועסְטוּ וַוייטֶער בַּאקוּמֶען דֶעם שְׁמֵייכְל פוּן מוֹהֲרָא״שׁ; אִיר וֶועט זֶען שֵׁיינֶע זַאכְן אִין לֶעבְּן, פַּרְנָסָה, אוּן נַחַת פוּן דִי קִינְדֶער.

הַאלְט אַ פּוּשְׁקֶע אִין שְׁטוּבּ; לֵייג יֶעדְן אִינְדֶערפְרִי אַפָּאר פְּרוּטוֹת לִצְדָקָה (וֶוען עֶס וֶוערְט אָנְגֶעפוּלְט זָאלְסְטוּ מִיר עֶס בְּרֶענְגֶען), דוּרְכְדֶעם וֶועסְטוּ הָאבְּן הַצְלָחָה אִין אַלֶע דַיינֶע וֶועגְן.

אִיךְ לִיבּ דִיר.

...

דָאס חֲשִׁיבוּת פוּן אַ מְלַמֵד.

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - עֶרֶב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ פַּרְשַׁת בְּהַר-בְּחֻקּוֹתַי, כ״א אִיָּר, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טֵייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר.

טַאנְץ פַאר שִׂמְחָה אַז דוּ בִּיסְט זוֹכֶה צוּ טוּן אַזַא הֵיילִיגֶע אַרְבֶּעט, צוּ זַיין אַ מְלַמֵד פַאר תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן שֶׁלֹּא טָעֲמוּ טַעַם חֵטְא.

אִיךְ וֵויְיס אַז עֶס אִיז דִיר שְׁוֶוער; אִיךְ וֵויְיס גַאנְץ גוּט וָואס עֶס מֵיינְט צוּ זִיצְן מִיט קִינְדֶער אַ גַאנְצְן טָאג וְכוּ׳, וְכוּ׳, דָאךְ אִיז דָאס אַסַאךְ גְרִינְגֶער וִוי אַרְבֶּעטְן סְתַּם אַן אַרְבֶּעט.

טַאנְץ פַאר שִׂמְחָה אַז דַיין לֶעבְּן גֵייט אַרִיבֶּער מִיט הֵיילִיגְקֵייט אוּן רֵיינְקֵייט, מִיט זִיצְן מִיט טֵייעֶרֶע רֵיינֶע נְשָׁמָה׳לֶעךְ - דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְנ׳ס קִינְדֶער.

וֶוען דוּ לֶערְנְסְט מִיט דִי קִינְדֶער זָאלְסְטוּ זִיךְ פָאַרְשְׁטֶעלְן וִוי דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער, דֶער מַשְׁגִּיחַ מִן הַחַלוֹנוֹת - קוּקְט אַרַיין וִוי אַזוֹי דוּ לֶערְנְסְט מִיט זַיינֶע קִינְדֶער; וָואס גֶעוֶוענְלִיךְ וֶוען אַ מְלַמֵּד זֶעט אַ פְרֶעמְדְן אַרַיינְקוּקְן אוּן זִיךְ אוּנְטֶערְהֶערְן וִוי אַזוֹי עֶר לֶערְנְט דֶעמָאלְט פְּרוּבִּירְט עֶר צוּ מַאכְן דָאס בֶּעסְטֶע וְכוּ׳, אַזוֹי דַארְף אַ מְלַמֵּד זִיצְן אַ גַאנְצֶע צַייט מִיט דִי קִינְדֶער, זִיךְ פָאַרְשְׁטֶעלְנְדִיג אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער קוּקְט אַרַיין.

אִין סֵפֶר עֲצָתוֹ אֱמוּנָה פָּרָשַׁת בְּהַר בְּחֻקוֹתַי (תש״פ) אִיז דָא אַ שֵׁיינֶע בְּרִיוו פוּן מוֹהֲרָא״שׁ גֶעשְׁרִיבְּן פַאר מִיר; מוֹהֲרָא״שׁ לֵייגְט אַרָאפּ דֶעם יְסוֹד פַאר אוּנְזֶער חֶדֶר. לֶערְן דָאס אַסַאךְ, עֶס וֶועט דִיר אוֹיךְ צוּנִיץ קוּמֶען.

...

זוֹכֶה זַיין צוּ זַיין שְׁטֶענְדִיג פְרֵיילִיךְ אִיז דִי שְׁוֶוערְסְטֶע זַאךְ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ - יוֹם א׳ פָּרָשַׁת בַּמִּדְבָּר, כ״ג אִיָּר, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד מַיין טֵייעֶרֶער לִיבֶּער חָבֵר ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

אִיךְ בֶּעט דִיר זֵייעֶר זָאלְסְט פְּרוּבִּירְן מִיט אַלֶע דַיינֶע כֹּחוֹת צוּ זַיין פְרֵיילִיךְ, וַוייל וֶוען אַ מֶענְטְשׁ אִיז פְרֵיילִיךְ אִיז עֶר עֶרְלִיךְ; עֶר טוּט נִישְׁט קַיין נַארִישְׁקֵייטְן אוּן טוּט נִישְׁט קַיין עֲבֵירוֹת.

דֶערִיבֶּער זָאלְסְטוּ זִיךְ שְׁטַארְקְן מִיט אַלֶע כֹּחוֹת צוּ זַיין נָאר פְרֵיילִיךְ; עֶס אִיז אַ שְׁוֶוערֶע זַאךְ, עֶס אִיז פוּן דִי שְׁוֶוערְסְטֶע עֲבוֹדוֹת, אַזוֹי וִוי דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (שִׂיחוֹת הָרַ״ן, סִימָן כ): ״לִזְכּוֹת לְשִׂמְחָה זֶה קָשֶׁה וְכָבֵד לְהָאָדָם לִזְכּוֹת לָזֶה יוֹתֵר מִשְּׁאָר כָּל הָעֲבוֹדוֹת״, זוֹכֶה זַיין צוּ זַיין שְׁטֶענְדִיג פְרֵיילִיךְ אִיז שְׁוֶוערֶער וִוי צוּצוּקוּמֶען צוּ סַיי וֶועלְכֶע אַנְדֶערֶע עֲבוֹדוֹת; דֶער יֵצֶר הָרָע צִיטֶערְט פוּן שִׂמְחָה

וַוייל שִׂמְחָה פַארְבְּרֶענְט אִים, עֶר הָאט נִישְׁט קַיין שְׁלִיטָה אוֹיף אַ פְרֵיילִיכֶער מֶענְטְשׁ, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הִיט דֶעם מֶענְטְשׁ וָואס אִיז פְרֵיילִיךְ עֶר זָאל נִישְׁט פַאלְן אִין פְּגַם הַבְּרִית (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א, סִימָן קסט).

צֵייל נִישְׁט וִויפִיל טֶעג דוּ בִּיסְט נִישְׁט פּוֹגֵם וְכוּ'; שׁוֹין צְוֵויי וָואכְן נִישְׁט פּוֹגֵם גֶעוֶוען, שׁוֹין דְרֵיי וָואכְן וְכוּ', וְכוּ'; קוּק נִישְׁט אוֹיף דֶעם, דוּ בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן יֶעדְן טָאג: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, פוּן הַיינְט הוֹיבּ אִיךְ אַן זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד".

אִיךְ וַוארְט דִיר צוּ זֶען; בַּיי אוּנְז דַאנְקְט מֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן: "שֶׁשַּׂמְתָּ חֶלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שַׂמְתָּ חֶלְקֵנוּ מִיּוֹשְׁבֵי קְרוֹנוֹ"ת", וד"ל.

...

דִי עֵצָה אַרוֹיסְצוּקְרִיכְן פוּן אַלֶע חוֹבוֹת.

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב' פַּרְשַׁת בַּמִּדְבָּר, כ"ד אִיָּר, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

דִי אֵיינְצִיגְסְטֶע עֵצָה אַרוֹיסְצוּקְרִיכְן פוּן אַלֶע חוֹבוֹת אִיז אַז מֶען טוּט תְּשׁוּבָה אוּן מֶען וֵויינְט זִיךְ אוֹיס צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן; מֶען בֶּעט אִים אַז מֶען זָאל אַרוֹיס קְרִיכְן פוּן דִי בְּלָאטֶע וואוּ מֶען אִיז אַרַיין גֶעפַאלְן, מֶען בֶּעט אִים עֶר זָאל גֶעבְּן שֶׁפַע כְּדֵי מֶען זָאל קֶענֶען בַּאצָאלְן אַלֶע חוֹבוֹת.

אוֹיךְ זָאלְסְטוּ הִיטְן דַיינֶע אוֹיגְן; פוּן שְׁטֵיין אוּן קוּקְן עֲבֵירוֹת רַחֲמָנָא לִצְּלָן פַארְלִירְט מֶען אַלֶעס. וֶוען דוּ גֵייסְט אִין גַאס זָאלְסְטוּ הַאלְטְן דִי אוֹיגְן אַרָאפּ, אוּן פַאר דוּ גֵייסְט אַרוֹיס אִין גַאס זָאלְסְטוּ לֵייגְן דַיין הַאנְט אוֹיף דִי מְזוּזָה אוּן בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן: "הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶער! הֶעלְף מִיר אִיךְ זָאל נִישְׁט נִכְשָׁל וֶוערְן מִיט קַיין אֵיין שְׁלֶעכְטֶע קוּק; גֶעבּ מִיר כֹּחַ זִיךְ צוּ הִיטְן מַיינֶע אוֹיגְן".

דַארְפְסְט טַאקֶע דַיין טֶעלֶעפָאן? טַאקֶע? אוֹיךְ דִי סְטֶעטוּ"ס?

...

דָאס שְׁטֶעטְל אִיז נָאר אִינְטֶערֶעסַאנְט אוֹיבּ עֶס אִיז דָא שָׁלוֹם אוּן פְרַיינְטְשַׁאפְט.

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ב' פָּרָשַׁת בַּמִּדְבָּר, כ"ד אִיָּר, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לִכְבוֹד מַיין טַייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ גֶעהֶערְט דַיינֶע טַעֲנוֹת.

וִויסְן זָאלְסְטוּ אַז מִיר טוּעֶן אַלֶעס וָואס מִיר קֶענֶען אַז דִי וָואס ווִילְן קוּמֶען וואוֹינֶען אִין שְׁטֶעטְל זָאלְן זַיין צוּפְרִידְן; אִיךְ גֶעבּ אַוֶועק טֶעג אוּן נֶעכְט זִיצְנְדִיג מִיט דִי חַבְרֵי הַהַנְהָלָה נָאר לְטוֹבַת דִי אַיינְווֹאוֹינֶער.

עֶס לוֹינְט נִישְׁט צוּ קוּמֶען וואוֹינֶען אִין שְׁטֶעטְל אוֹיבּ עֶס קוּמְט אַרוֹיס פוּן דֶעם אַ פַיינְטְשַׁאפְט צוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, עֶס לוֹינְט נִישְׁט צוּ קוֹיפְן אוּן בּוֹיעֶן אַ הוֹיז אַז מֶען וֶוערְט אָנְגֶעגֶעסְן וְכוּ', נִישְׁט פַאר דֶעם בּוֹי אִיךְ דֶעם שְׁטֶעטְל, נִישְׁט דָאס אִיז דִי מַטָּרָה; דִי מַטָּרָה אִיז אֵיין זַאךְ, מִיר זָאלְן הָאבְּן אַ פְּלַאץ וואוּ מֶען וֶועט לֶעבְּן אֵיינֶער מִיטְ'ן צְוֵויטְן בְּשָׁלוֹם, מֶען וֶועט לֶעבְּן מִיטְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן טוּן חֶסֶד.

דִי אַלֶע לְשׁוֹנוֹת וִוי 'מַיין בְּלוּט אִיז רוֹיט', יֶענֶעמְס בְּלוּט אִיז רוֹיט, בְּלוֹי, וְכוּ', קוּמְט נִישְׁט דָא אַרַיין, קֵיינֶעמְס בְּלוּט אִיז נִישְׁט רוֹיטֶער אָדֶער שְׁוַוארְצֶער, אַלֶע זֶענֶען חָשׁוּב, אַלֶע זֶענֶען אֵיינִיג; דָאס וָואס מֶען בּוֹיט נָאכְנִישְׁט בַּיי דִיר אִיז דָא אַ סִיבָּה דֶערְצוּ, אַז דִי שְׁטָאט גֶעבְּט נִישְׁט יֶעצְט בִּזְמַן קָארָאנֶע קַיין רְשׁוּת צוּ בּוֹיעֶן, אוּן דִי אַנְדֶערֶע הָאבְּן שׁוֹין בַּאקוּמֶען פוּן פַארְדֶעם.

עֶס אִיז אַ שָׁאד זָאלְסְט זִיךְ אוֹיפְּעֶסְן אוּן טְרַאכְטְן אַז מֶען בַּא'עַוְולְה'ט דִיר וְכוּ'; זָאלְסְט וִויסְן אַז דֶער אִינְגֶערְמַאן וָואס בּוֹיט דִי הַייזֶער אִין שְׁטֶעטְל אִיז מִיר זֵייעֶר גֶעטְרַיי, עֶר הָאט מִיר זֵייעֶר גֶעהָאלְפְן אַלֶע יָארְן, פוּן אָנְהוֹיבּ, אָן קַיין אִינְטֶערֶעסֶע; עֶר הָאט גֶעבּוֹיט דִי יְשִׁיבָה אוּן אִיז אַרַיין אִין הוּנְדֶערְטֶער טוֹיזְנְטֶער דָאלֶער חוֹבוֹת, קֵיינֶער הָאט מִיר נִישְׁט גֶעהָאלְפְן, נָאר עֶר.

אִיךְ דֶערְמַאן זִיךְ יֶעצְט אַ מַעֲשֶׂה וָואס אִיךְ הָאבּ גֶעהַאט אִין שְׁנַת תשע"א, בְּשָׁעַת מִיר הָאבְּן גֶעדַארְפְט עֶנְדִיגְן דֶעם בִּנְיַן הַיְשִׁיבָה הָאט מִיר דֶער אִינְגֶערְמַאן גֶעזָאגְט: "עַד כַּאן, אִיךְ קֶען מֶער נִישְׁט", עֶר הָאט נִישְׁט גֶעקֶענְט בְּלַייבְּן אַרְבֶּעטְן בְּחִנָּם מִיט אַ גַאנְצֶע קָאמְפֶּענִי אַרְבֶּעטֶערְס וְכוּ', בִּין אִיךְ גֶעקוּמֶען צוּ מוֹהַרָא"ש מִיט אִים, אִיךְ הָאבּ גֶעזָאגְט פַאר מוֹהַרָא"ש אַז אִיךְ וֵוייס נִישְׁט וָואס צוּ טוּן, עֶר

וויל אַנְטְלוֹיפְן; עֶר זָאגְט אַז עֶר גֵייט אַוֶועק, עֶר בְּלַייבְּט נִישְׁט אַרְבֶּעטְן. הָאט זִיךְ מוֹהֲרָא"שׁ אוֹיסְגֶעדְרֵייט צוּ אִים אוּן אִים גֶעזָאגְט: "אִיךְ קֶען דִיר נִישְׁט זָאגְן וָואס צוּ טוּן וֶוען דוּ וֵויינְסְט אַז מֶען צָאלְט נִישְׁט וְכוּ', אָבֶּער אַז דוּ וֶועסְט בְּלַייבְּן הֶעלְפְן דִי יְשִׁיבָה וֶועסְטוּ זוֹכֶה זַיין צוּ שֵׁיינֶע זַאכְן וְכוּ'". יֶעצְט הֶעלְפְט עֶר מִיר בּוֹיעֶן דִי שְׁטֶעטְל, עֶר הֶעלְפְט מִיר זֵייעֶר, עֶר אִיז מִיר בֶּאֱמֶת גֶעטְרֵיי. עֶר וִויל עֶנְדִיגְן דַיין דִירָה מֶער וִוי דוּ אַלֵיינְס וִוילְסְט דָאס עֶנְדִיגְן, עֶס אִיז נַארִישׁ צוּ טְרַאכְטְן אַז דֶעמְס בְּלוּט אִיז רוֹיטֶער, יֶענֶעמְס בְּלוּט אִיז רוֹיטֶער וְכוּ', וְכוּ'.

דָאס וָואס דוּ שְׁרַייבְּסְט אַז דוּ וֵויינְסְט אַ גַאנְצֶע נַאכְט וְכוּ', דָאס אִיז גוּט; הַלְוַאי זָאלְן אַלֶע זוֹכֶה זַיין צוּ דֶעם, זִיךְ צוּ מִתְבּוֹדֵד זַיין גַאנְצֶע נֶעכְט. דִי שְׁאֵלָה אִיז אוֹיףְ וָואס מֶען וֵויינְט; וֵויינֶען דַארְף מֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן מֶען זָאל זוֹכֶה זַיין צוּ תִּיקוּן הַמִּדּוֹת, מֶען זָאל לִיבּ הָאבְּן יֶעדְן אֵיינֶעם, מֶען זָאל נִישְׁט פַּיינְט הָאבְּן אֵיינֶער דֶעם צְוֵוייטְן, מֶען זָאל גֶעדֶענְקֶען וֶוער מֶען אִיז אוּן וָואס מֶען דַארְף אַלְץ פַארְרֶעכְטְן.

אַז דוּ פְרֶעגְסְט מִיר וָואלְט אִיךְ דִיר גֶעזָאגְט: "בּוֹי נִישְׁט, עֶנְדֶערְשׁ בְּלַייבּ וואוֹינֶען וואוּ דוּ וואוֹינְסְט וִוי אֵיידֶער עֶס זָאל אַרוֹיסְקוּמֶען פַּיינְטְשַׁאפְט".

גֶעבּ אִיבֶּער פַּאר אַלֶע וָואס וִוילְן קוּמֶען וואוֹינֶען אִין שְׁטֶעטְל אַז עֶס אִיז אַ שָׁאד צוּ קוּמֶען וואוֹינֶען אִין דִי פָּאר מַייל אִין לִיבֶּערְטִי; דִי וֶועלְט אִיז זֵייעֶר גְרוֹיס, עֶס אִיז דָא אַזוֹיפִיל פְּלֶעצֶער וואוּ צוּ קוֹיפְן אַ הוֹיז, פַארְוָואס זָאל מֶען זִיךְ אַרוֹיסְשְׁלֶעפְּן בִּיז לִיבֶּערְטִי? אַז מֶען וִויל זַיין מִיטְ'ן רֹאשׁ יְשִׁיבָה זָאל מֶען הֶעלְפְן דֶעם רֹאשׁ יְשִׁיבָה; עַל כָּל פָּנִים נִישְׁט אוּנְטֶערְבְּרֶעכְגֶען.

אִיךְ וִויל מֶען זָאל בּוֹיעֶן דַוְקָא דוּרְךְ דִי הַנְהָלָה, אַז דוּ פַארְשְׁטֵייסְט בֶּעסֶער אִיז דָאךְ דָא שֶׁענֶערֶע פְּלֶעצֶער וואוּ צוּ וואוֹינֶען. אִיךְ וִויל מֶען זָאל רֶעדְן שֵׁיין צוּ דִי חַבְרֵי הַהַנְהָלָה אוּן מֶען זָאל זֵיי מְחַזֵק זַיין; אַז דוּ פַארְשְׁטֵייסְט בֶּעסֶער פַארְוָואס זִיךְ שְׁלֶעפְּן צוּ אַזַא פַארְשְׁלֶעפְּטֶע פְּלַאץ?

אַז מֶען הָאט אַ טַעֲנָה אוֹיףְ אֵיינֶעם קֶען מֶען דָאס דוּרְכְרֶעדְן.

אִיךְ דַארְף מְקַצֵר זַיין, אִיךְ דַארְף לוֹיפְן צוּ דִי בָּחוּרִים.

...

װֶעגְן אַבִּיסְל בְּלוֹט זָאלְסְטוּ אַלֶעס פַארְלִירְן?

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג׳ פַּרְשַׁת בַּמִּדְבָּר, כ"ה אִיָּיר, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאבּ עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

פוּן רֶעדְן שֵׁיין דֶערְלֵייגְט מֶען נִישְׁט; מוֹהֲרָא"שׁ זָאגְט נָאךְ בְּשֵׁם צַדִּיקִים: "פַאר אַ קִישׁ קְרִיגְט מֶען נִישְׁט קַיין פַּאטְשׁ", קֵיינֶער הָאט נָאךְ נִישְׁט דֶערְלֵייגְט פוּן רֶעדְן שֵׁיין, אַז דוּ װֶעסְט רֶעדְן שֵׁיין װֶעסְטוּ מַרְוִיחַ זַיין.

וַוייסְט וָואס דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט פַאר זַיין תַּלְמִיד רֶבִּי שְׁמוּאֵל אַייזִיק (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן תמא): "װֶעגְן אַבִּיסְל בְּלוֹט זָאלְסְטוּ פַארְלִירְן דִי װֶעלְט אוּן יֶענֶע װֶעלְט? קְרֶעכְץ עֶס אוֹיס!" יֶעדֶער מֶענְטְשׁ װֶערְט גֶעבּוֹירְן מִיט שְׁלֶעכְטֶע מִידּוֹת, עֶר מֵיינְט אַז אַלֶעס קוּמְט זִיךְ אִים אוּן עֶר אִיז אֵייבִּיג גֶערֶעכְט; דָאס קוּמְט פוּן דִי הֵייסֶע בְּלוּט וָואס אִיז דָא אִינֶעם מֶענְטְשׁ. אָבֶער אַז אַ מֶענְטְשׁ הָאט שֵׂכֶל אוּן עֶר פָּאלְגְט דֶעם רֶבִּי׳ן וָואס הָאט אוּנְז גֶעגֶעבְּן אַ מַתָּנָה "הִתְבּוֹדְדוּת", דָאס הֵייסְט אַז אַ מֶענְטְשׁ זָאל אוֹיסְשְׁמוּעֶסְן זַיין הַארְץ פַאר׳ן אֵייבֶּערְשְׁטְן, אִים דֶערְצֵיילְן אַלֶעס וָואס בַּאדֶערְט אִים אוּן אִים בֶּעטְן אוֹיף אַלֶע שְׁלֶעכְטֶע מִידּוֹת וְכוּ׳, וָואלְט דֶער מֶענְטְשׁ גֶעהַאט אַ חַיִּים טוֹבִים. דָאס הָאט דֶער רֶבִּי גֶעזָאגְט: "שְׁמוּאֵל אַייְזִיק, װֶעגְן אַבִּיסְל בְּלוּט זָאלְסְטוּ פַארְלִירְן דִי װֶעלְט אוּן יֶענֶע װֶעלְט? קְרֶעכְץ עֶס אוֹיס".

טַייעֶרֶער ..., װֶעגְן אַבִּיסְל בְּלוּט זָאלְסְטוּ אַלֶעס פַארְלִירְן? גֵיי אַבִּיסְל הִתְבּוֹדְדוּת, כַאפּ אַ שְׁפַּאצִיר אוּן רֶעד זִיךְ אוֹיס דַיין הַארְץ צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, זָאג אִים: "**רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אִיךְ ווִיל זַיין אַ גוּטֶער מֶענְטְשׁ, אִיךְ ווִיל זִיךְ נִישְׁט קְרִיגְן מִיט קֵיינֶעם, הֶעלְף מִיר אִיךְ זָאל לִיבּ הָאבְּן יֶעדְן אֵיינֶעם**".

אִיךְ הָאבּ פַאר דִיר אַ גוּטֶע פְּלַאץ וואו דוּ קֶענְסְט גֵיין מִיט דַיין וַוייבּ אוֹיף וַואקַאצִיעֶ, עֶס קָאסְט נִישְׁט קַיין סַאךְ; אַז דוּ ווִילְסְט אַבִּיסְל פַארְבְּרֶענְגֶען מִיט אִיר פְּרִיוַואט אִין אַ אֵיידֶעלֶע פְּלַאץ זָאלְסְטוּ אוֹיסְלֶעשְׁן דַיין טֶעלֶעפָאן, דוּ קֶענְסְט בְּלַייבְּן בַּיי דִיר אִין שְׁטוּבּ װֶעסְטוּ קֶענֶען פַארְבְּרֶענְגֶען מִיט אִיר זֵייעֶר זִיס אוּן גֶעשְׁמַאק.

אוֹיבּ דוּ דַארְפְסְט טַאקֶע הָאבְּן דַיין טֶעלֶעפָאן, ווִיל אִיךְ ווִיסְן אוֹיבּ דוּ דַארְפְסְט אוֹיךְ טַאקֶע קוּקְן סְטֶעטוּ"ס, אִיךְ בִּין זֵייעֶר נֵייגֶערִיג צוּ הֶערְן אוֹיבּ דוּ דַארְפְסְט עֶס טַאקֶע.

...

נֵייעֶ בֵּית הַדְּפוּס אִין יְרוּשָׁלַיִם.

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג׳ פָּרָשַׁת בַּמִּדְבָּר, כ״ה אִיָּיר, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיינֶע טֵייעֶרֶע חֲבֵרִים תַּלְמִידֵי הֵיכַל הַקּוֹדֶשׁ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, ה׳ עֲלֵיהֶם יִחְיוּ.

מִיט גְרוֹיס פְרֵייד עֶפֶענֶען מִיר יֶעצְט אַ בֵּית הַדְּפוּס אִין יְרוּשָׁלַיִם וואוּ מֶען וֶועט דְרוּקְן סְפָרִים אוּן קוּנְטְרֵסִים צוּ מְחַזֵּק זַיין אִידִישֶׁע קִינְדֶער.

אַלֶע קְרֶעכְצְן אוֹיפְ׳ן מַצָּב הַדּוֹר, אַלֶע בַּאוֵויינֶען דִי נִסְיוֹנוֹת פוּנֶעם דוֹר; מֶען וֵוייסְט נִישְׁט וָואס מֶען טוּט, מֶען דֶערְוֶועט זִיךְ פַארְלוֹירְן; אָבֶער מִיר וֵוייסְן וָואס מִיר הָאבְּן צוּ טוּן, מִיר הָאבְּן אַ צַוָואָה פוּן רֶבִּי נָתָן וָואס הָאט גֶעזָאגְט אֵיידֶער זַיין הִסְתַּלְקוּת: ״עֶזְרָא הַסּוֹפֵר גֵייט אַוֶועק פוּן דֶער וֶועלְט, אוּן טְרֵיף פָּסוּל אִיז זִיךְ מִתְגַּבֵּר, אַזוֹי פִיל וִוי עֶס אִיז הַיינְט דָא אֲלָפִים וּרְבָבוֹת טְרֵיף פָּסוּל; נָאר אֵיין בְּלֶעטְל פוּן רֶבִּינְ׳ס סְפָרִים וֶועט זַיין אַ תִּיקוּן אוֹיף אַלְסְדִינְג״, אוּן עֶר הָאט אוֹיסְגֶעפִירְט: ״אִיךְ זָאג אַייךְ אָן אַז אַייעֶר עוֹבְדָא זָאל זַיין אִיר זָאלְט דְרוּקְן דִי סְפָרִים, עֶס זָאל זַיין ׳יָפוּצוּ מַעְיְנֹתֶיךָ חוּצָה׳; אִיר זָאלְט זַיין שְׁטַארְק מִיט ׳גֶעלְט׳ מִיט ׳רָצוֹן׳ אוּן מִיט ׳טִרְחָא׳״.

וֶוער עֶס וִויל הָאבְּן אַ חֵלֶק אִין דִי גְרוֹיסֶע מִצְוָה זָאל זִיךְ פַארְבִּינְדְן מִיט דִי טֵייעֶרֶע אִינְגֶעלַייט: הָאַבְרֵךְ ... נֵרוֹ יָאִיר, הָאַבְרֵךְ ... אוּן הָאַבְרֵךְ ... נֵרוֹ יָאִיר.

וואוֹיל אִיז דֶעם וָואס הָאט אַ חֵלֶק אִין פַארְשְׁפְּרֵייטְן דֶעם רֶבִּינְ׳ס עֵצוֹת פַאר אַנְדֶערֶע, דֶער וֶועט זוֹכֶה זַיין צוּ אַלֶע בְּרָכוֹת אוּן צוּ אַלֶע יְשׁוּעוֹת.

...

נֶעם דֶעם שֻׁלְחָן עָרוּךְ פַאר דַיין וֶועג וַוייזֶער.

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - ג׳ פָּרָשַׁת בַּמִּדְבָּר, כ״ו אִיָּיר, שְׁנַת תש״פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ... נֵרוֹ יָאִיר.

אִיךְ הָאב עֶרְהַאלְטְן דַיין בְּרִיוו.

דֶער רֶבִּי הָאט אוּנְז אַוֶועק גֶעשְׁטֶעלְט אַ וֶועג וִוי אַזוֹי מִיר זָאלְן לֶעבְּן, דֶער

רֶבִּי זָאגְט (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב׳, סִימָן יב): "וְעִקַּר הַיַּהֲדוּת הוּא, רַק לֵילֵךְ בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת בְּלִי שׁוּם חָכְמוֹת, וּלְהִסְתַּכֵּל בְּכָל דָּבָר שֶׁעוֹשֶׂה שֶׁיִּהְיֶה שָׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ", דֶער עִיקָר פוּן אִידִישְׁקֵייט אִיז פָאלְגְן דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת, אוּן פַאר מֶען טוּט אַ זַאךְ זָאל מֶען קוּקְן צִי דָאס אִיז דֶער רָצוֹן פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן; הֶער נִישְׁט צוּ צוּ דִי וָואס לֶערְנֶען פְּרִישׁוּת אוּן חוּמְרוֹת וְכוּ׳ וַוייל חוּמְרוֹת נֶעמְט אַוֶּועק דֶעם מֶענְטְשׁ פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן; מִיר הָאבְּן אַ שֻׁלְחָן עָרוּךְ, נֶעם דִיר דֶעם שֻׁלְחָן עָרוּךְ פַאר דַיין וֶועג וַוייזֶער אוּן רִיר דִיךְ נִישְׁט אַוֶּועק דֶערְפוּן - נִישְׁט אַרָאפּ צוּ נֶעמֶען אוּן נִישְׁט צוּצוּלֵייגְן, וֶועט דִיר אֵייבִּיג גוּט זַיין.

הֶער נִישְׁט אוֹיס קֵיינֶעם; רֶעדְן צְוִוישְׁן אִינְטֶעלַייט פוּן שְׁטוּב אִיז נִישְׁט אֵיידְל, קֵיינֶער זָאל דִיר נִישְׁט אַנְטֵיילְן וְכוּ׳. רֶבִּי אַבְרָהָם בֶּן רֶבִּי נַחְמָן זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה, וֶוען מֶען פְלֶעגְט אִים בֶּעטְן הַדְרָכָה אִין הַנְהָגוֹת אִין שְׁטוּב וְכוּ׳ פְלֶעגְט זָאגְן פַאר דִי אִינְגֶעלַייט: "קִינְדֶערְלִיךְ הִיט אַייךְ פוּן כְּרִיתוּת".

מָארְגְן וֶועט מֶען טֵיילְן עֶסְן פַאר דִי עֶלְטֶערְן פוּן דִי מוֹסָד, מֶען וֶועט טֵיילְן לְכָבוֹד שְׁבוּעוֹת פֵיינֶע מִילְכִיגְס; זָאג פַאר דַיין וַוייבּ זִי זָאל קוּמֶען נֶעמֶען צֵייטְלֶעךְ, אוּם נַיין אַזֵייגֶער; שְׁפֶּעטֶער וֶועט אוֹיךְ זַיין, אָבֶּער נִישְׁט קַיין פְרִישֶׁע.

אִיךְ בִּין זֵייעֶר נֵייגֶערִיג אוֹיבּ דוּ דַארְפְסְט טַאקֶע הָאבְּן דַיין טֶעלֶעפָאן, דַיין בַּאנְק, דַיין פָּאסְט בַּאקְס אוּן דַיינֶע אַלֶע דַאֲגוֹת מִיט דִיר אַ גַאנְצְן טָאג אוּן אַ גַאנְצֶע נַאכְט... אוֹיךְ וִויל אִיךְ וִויסְן אוֹיבּ דוּ דַארְפְסְט טַאקֶע הָאבְּן דַיין טֶעלֶעפָאן בַּייטָאג אוּן בַּיינַאכְט, מַמָּשׁ דוּ קֶענְסְט נִישְׁט אָן דֶעם, אוּן אוֹיבּ דוּ דַארְפְסְט אוֹיךְ הָאבְּן מִיט דִיר דַיין חַבֵר׳ס דַאֲגוֹת אוּן דַיין חַבֵר׳ס פְּרָאבְּלֶעמֶען מִיט דִיר אַ גַאנְצְן טָאג אוּן אַ גַאנְצֶע נַאכְט.

...

שָׁבוּעוֹת - אַ נֵייעֶ תּוֹרָה.

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - עֶרֶב שַׁבַּת קוֹדֶשׁ פַּרְשַׁת בַּמִּדְבָּר-מְבָרְכִים הַחוֹדֶשׁ, כ"ח אִיָּר, שְׁנַת תש"פ לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיינֶע טַייעֶרֶע חָשׁוּב׳עֶ חֲבֵרִים תַּלְמִידֵי הֵיכַל הַקּוֹדֶשׁ יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקּוֹדֶשׁ, ה׳ עֲלֵיהֶם יִחְיוּ.

מִיר קוּמֶען שׁוֹין נֶענְטֶער אוּן נֶענְטֶער צוּ קַבָּלַת הַתּוֹרָה וֶוען מִיר גֵייעֶן זוֹכֶה

זַיין צוּ מְקַבֵּל זַיין דִי תּוֹרָה פוּנְדַאסְנֵיי.

אִיר ווייסְט אַוַדַאי דֶעם סִיפּוּר וָואס אִיז גֶעוֶוען בַּיי רֶבִּי נָתָן, אַמָאל יוֹם טוֹב שְׁבוּעוֹת אִיז עֶר גֶעגַאנְגֶען פְּתִיחַת הָאָרוֹן אוּן וֶוען עֶר הָאט אַרוֹיס גֶענוּמֶען דֶעם סֵפֶר תּוֹרָה פוּן אָרוֹן הַקוֹדֶשׁ הָאט עֶר זִיךְ מוֹרָא׳דִיג צוּפְלַאמְט אוּן אָנְגֶעהוֹיבְּן טַאנְצְן: "אַ נֵייעֶ תּוֹרָה!" "אַ נֵייעֶ תּוֹרָה!" - הָאט עֶר גֶעשְׁרִיגְן, אוּן אַלֶע אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ זֶענֶען גֶעוָוארְן אַזוֹי פְרֵיילִיךְ אַז זֵיי זֶענֶען אוֹיךְ צוּגֶעגַאנְגֶען טַאנְצְן מִיט רֶבִּי נָתָן זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה; דָאס אִיז גֶעוֶוען רֶבִּי נָתָן, עֶר אִיז גֶעוֶוען פְרִישׁ, אַלְץ אִיז גֶעוֶוען נֵיי; אַ נֵייעֶ יוֹם טוֹב, אַ נֵייעֶ תּוֹרָה, אַ נֵייעֶ טָאג.

אַז מֶען גֵייט צוּ צוּם יוֹם טוֹב שְׁבוּעוֹת מִיט אַזַא הֲכָנָה אִיז אַלֶעס אַנְדֶערְשׁ; מֶען גְרֵייט זִיךְ מִיט שִׂמְחָה צוּ מְקַבֵּל זַיין דִי תּוֹרָה, אַ נֵייעֶ תּוֹרָה. אַזוֹי וִוי חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (סִפְרֵי, לַג): אוֹיפְ׳ן פָּסוּק (דְבָרִים ו, ו): אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם - "לֹא יִהְיוּ בְעֵינֶיךָ כִּיְשָׁנָה, אֶלָּא כַּחֲדָשָׁה שֶׁהַכֹּל רָצִין לִקְרָאתָהּ", וֶוען מֶען לֶערְנְט תּוֹרָה דַארְף דָאס זַיין מִיט אַ הִתְחַדְּשׁוּת; אַ נֵייעֶ תּוֹרָה.

אִיךְ הָאף צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז אִיר וֶועט דַאוֶוענֶען אִינְאֵיינֶעם אוּם יוֹם טוֹב שְׁבוּעוֹת, שְׁבוּעוֹת אִיז אֵיינֶע פוּן דִי צַייטְן וָואס מֶען פְלֶעגְט קוּמֶען צוּם רֶבִּי׳ן; בְּחַיִּים חַיּוּתוֹ פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי׳ן אִיז גֶעוֶוען דְרֵיי זְמַנִּים וֶוען מֶען פְלֶעגְט קוּמֶען צוּם רֶבִּי׳ן: ׳רֹאשׁ הַשָּׁנָה׳, ׳שַׁבַּת חֲנוּכָּה׳ אוּן ׳שָׁבוּעוֹת׳, נָאכְן רֶבִּינְ׳ס הִסְתַּלְּקוּת - שְׁרַייבְּט רֶבִּי נָתָן - קוּמְט מֶען וַוייטֶער צוּם רֶבִּי׳ן נָאר אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה. אוֹיף שַׁבַּת חֲנוּכָּה אוּן יוֹם טוֹב שָׁבוּעוֹת פָּארְט מֶען נִישְׁט צוּם רֶבִּי׳ן, דָאס וָואס מֶען זֶעט הַיינְט נְסִיעוֹת קַיין אוּמַאן אוֹיף שַׁבַּת חֲנוּכָּה אוּן שְׁבוּעוֹת דָאס אִיז פוּן דִי סוֹכְנֵי נְסִיעוֹת (טְרֶעוֶועל אַגֶענְטְן) וָואס ווילְן מַאכְן פַּרְנָסָה וְכוּ׳.

אִיר זָאלְט פְּרוּבִּירְן דַאוֶוענֶען אִינְאֵיינֶעם אוּם יוֹם טוֹב שְׁבוּעוֹת, וַוייל וואוּ צֶען מֶענְטְשְׁן פוּן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ קוּמֶען זִיךְ צַאם - דָארְט אִיז דֶער רֶבִּי. אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט בִּשְׁעַת עֶר אִיז אַוֶועק גֶעפָארְן פוּן בְּרֶסְלֶב קַיין אוּמַאן; דֶער רֶבִּי אִיז גֶעשְׁטַאנֶען בַּיים טִיר פוּן זַיין שְׁטוּבּ, עֶר הָאט אַרוֹיפְגֶעלֵייגְט זַיין הַאנְט אוֹיף דִי מְזוּזָה אוּן גֶעזָאגְט: "תִּרְאוּ לְהִתְקַבֵּץ יַחַד, וּלְהִתְפַּלֵּל יַחַד", אִיר זָאלְט זִיךְ הַאלְטְן צוּזַאמֶען אוּן דַאוֶוענֶען צוּזַאמֶען, "כִּי אִם תִּתְפַּלְּלוּ בְּכַוָּנָה, אוּלַי תּוּכְלוּ לְהַמְשִׁיךְ אוֹתִי לְכָאן עוֹד הַפָּעַם", וַוייל אוֹיבּ אִיר וֶועט זִיךְ הַאלְטְן צוּזַאמֶען אוּן דַאוֶוענֶען צוּזַאמֶען, וֶועט אִיר מִיר קֶענֶען מַמְשִׁיךְ זַיין צוּ אַייךְ (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן קפז)".

אִיךְ הַאלְט אִין אֵיין בַּאקוּמֶען שֵׁיינֶע גְרִיסְן פוּן אַייעֶר חֲבוּרָה; אִיךְ הָאבּ אַזוֹי

הַנָּאָה צוּ הֶערְן וִוי שֵׁיין אִיר לֶעבְּט מִיט לִיבְּשַׁאפְט אֵיינֶער מִיטְ'ן צְוֵוייטְן, וִוי מֶען אִיז מְקָרֵב יֶעדְן אֵיינֶעם וָואס קוּמְט. אִיךְ בִּין טַאקֶע וַוייט בְּרִחוּק מָקוֹם אָבֶּער מַיין הַארְץ אִיז מִיט אַייךְ; אִיךְ וַוארְט אוּן הָאף צוּ קֶענֶען קוּמֶען קַיין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זִיךְ טְרֶעפְן מִיט אַייךְ אוּן זִיךְ מְחַזֵּק זַיין אִינְאֵיינֶעם.

אִיךְ שִׁיק אַייךְ דֶעם תִּיקוּן לֵיל שָׁבוּעוֹת וָואס מִיר הָאבְּן גֶעמַאכְט; אַ שָׁאד אִיר זָאלְט נִישְׁט זוֹכֶה זַיין צוּ דִי גְרוֹיסֶע תִּיקוּנִים וָואס קוּמֶען אַרָאפּ יוֹם טוֹב שָׁבוּעוֹת. זֵייעֶר אַסַאךְ מֶענְטְשְׁן זָאגְן נִישְׁט דֶעם תִּיקוּן לֵיל שָׁבוּעוֹת צוּלִיבּ דֶעם וָואס עֶס נֶעמְט זֵייעֶר לַאנְג, וָואלְטְן זֵיי וֶוען גֶעווָאוּסְט אַז דֶער גַאנְצֶער תִּיקוּן לֵיל שָׁבוּעוֹת נֶעמְט נִישְׁט מֶער וִוי אַ הַאלְבֶּע שָׁעָה אוּן נָאךְ אַבִּיסְל - וָואלְטְן אַלֶע דָאס גֶעזָאגְט.

דֶערִיבֶּער הָאבְּן מִיר גֶעדְרוּקְט דֶעם תִּיקוּן לֵיל שָׁבוּעוֹת אַזוֹי וִוי מוֹהֲרָא"שׁ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה הָאט אוּנְז גֶעהֵייסְן, מֶען זָאל זָאגְן נָאר דֶעם עֶרְשְׁטְן פָּסוּק אוּן דֶעם לֶעצְטְן פָּסוּק פוּן יֶעדֶע סֶדְרָה אִין חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תּוֹרָה אוּן פוּן יֶעדֶע סֵפֶר אִין נַ"ךְ, נָאכְדֶעם לֶערְנְט מֶען דִי תַּרְיַ"ג מִצְוֹת אוּן אַז עֶס בְּלַייבְּט אִיבֶּער צַייט אִיז מֶען זִיךְ מִתְבּוֹדֵד.

שָׁבוּעוֹת בַּיינַאכְט אִיז נִישְׁט אַ צַייט צוּ פַארְבְּרֶענְגֶען מִיט חֲבֵרִים מִיט שְׁטוּתִים וַהֲבָלִים; שָׁבוּעוֹת בַּיינַאכְט אִיז זֵייעֶר אַ גְרוֹיסֶע נַאכְט, דֶערְפַאר דַארְף מֶען זֵייעֶר אַכְטוּנְג גֶעבְּן נִישְׁט צוּ שְׁמוּעֶסְן בַּיינַאכְט; מֶען קֶען אִין דֶעם נַאכְט פּוֹעֶלְ'ן אַסַאךְ יְשׁוּעוֹת. דִי אַלֶע וָואס בְּלַייבְּן אוֹיף סְתָּם צוּ רֵייכֶערְן אוּן שְׁמוּעֶסְן אִיז אַ גְרֶעסֶערֶער תִּיקוּן אַז זֵיי זָאלְן גֵיין שְׁלָאפְן, אָדֶער לֶערְנְט מֶען אָדֶער אִיז מֶען זִיךְ מִתְבּוֹדֵד מִיטְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן; מֶען בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז מֶען זָאל זוֹכֶה זַיין צוּ לֶערְנֶען אַ גַאנְץ יָאר שִׁיעוּרִים אִין כָּל הַתּוֹרָה כּוּלָּהּ אוּן זַיין דָבוּק אִין אִים.

אַ פְרֵיילִיכְן לִיכְטִיגְן יוֹם טוֹב.

...